

विषय सूची :

**खण्ड-१ परिचय र समिक्षा**

१.१ पृष्ठभूमि : .....	1
केपिलासगढी गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय : .....	2
१.२.चालू आर्थिक वर्ष २०७४।७५ का वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको समिक्षा : .....	2
१.२.१.आर्थिक क्षेत्र: .....	3
१.२.२.सामाजिक क्षेत्र: .....	3
१.२.३ पूर्वाधार क्षेत्र: .....	4
१.२.४.वातावरण क्षेत्र: .....	4
१.२.५.संस्थागत विकास ,सेवा प्रवाह र सुशासन: .....	4

**खण्ड-२ आगामी आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को नीति कार्यक्रम तथा बजेट**

२. आगामी आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट .....	5
२.१.बजेट तथा कार्यक्रमको सोंच, लक्ष्य तथा उद्देश्य: .....	5
सोंच : .....	5
लक्ष्य: .....	5
उद्देश्य: .....	5
२.२ केपिलासगढी गाउँपालिकाले आ.व.२०७५।७६ को बजेट तर्जुमा गर्दा लिइएका मुख्य मुख्य आधारहरु : .....	5
२.२.१.योजना / आयोजना छनौट गर्दा प्राथमिकताका आधारहरु : .....	6
२.२.२.केपिलासगढी गाउँपालिकाको समष्टिगत नीतिहरु : .....	6
(क) आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति .....	7
(ख) पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीतिहरु : .....	8
(ग) सामाजिक विकास सम्बन्धी नीतिहरु: .....	8
(घ) वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति: .....	10
(ङ) सुशासन तथा संस्थागत विकास सम्बन्धी नीति : .....	11
२.३ बजेट तथा कार्यक्रम : .....	12
२.३.१ पूजीगत तथा चालु तर्फको बजेटको बाँडफाँड: .....	12
२.३.२ केपिलासगढी गाउँपालिकाको वडागत योजना: .....	15
वडा नं. ०१ फेदी .....	15
वडा नं. ०२ खार्तम्छा .....	17
वडा नं. ०३ बास्पानी .....	19
वडा नं. ०४ बाक्सिला .....	22
वडा नं. ०५ सप्तेश्वर .....	25
वडा नं. ०६ दिप्सुङ .....	27
वडा नं. ०७ सुङ्देल .....	29
गाउँपालिका स्तरीय योजना .....	31
अन्तर निकाय योजनाहरु: .....	33
केन्द्रिय र प्रदेश स्तरीय योजनाको छनौट : .....	34

बजेट वक्तव्य

**१.१ पृष्ठभूमी :**

श्रीमान् सभाध्यक्ष महोदय,

उपस्थित गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु,

एवं उपस्थित सम्पूर्ण आमन्त्रित महानुभावहरु ।

यस केपिलासगढी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को नीति कार्यक्रम तथा बजेट पारित तथा सार्वजनिकीकरणको यस सम्मानित दोस्रो गाउँसभामा म हार्दिक स्वागत गर्न चाहान्छु ।

वर्तमान परिप्रेक्षमा नेपालको संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरि तीन तहको हुने तथा राज्य शक्तिको प्रयोग तीनै तहले संविधान र कानुन बमोजिम गर्ने व्यवस्था गरेको छ । संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धि विषयमा कानुन बनाउने, बार्षिक बजेट बनाउने निर्णय गर्ने , नीति तथा योजना तयार गर्ने र त्यसको कार्यान्वयन व्यवस्था समेत गरेको छ ।

स्थानीय सरकारको वास्तविक अस्तित्वको प्रत्याभूति जनतालाई दिलाउनुमा नै संघीयताको मुख्य सार पुष्टि हुने कुरामा दुई मत छैन तथापि स्पष्ट कानुनको अभाव, कानुनी दोहोरोपनको अवस्था कर्मचारीको अभाव र भौतिक पूर्वाधारको अर्पयाप्तताले गर्दा आज जनतालाई संघीयताको महसुस दिलाउन निकै नै गाह्रो परेको अवस्थालाई पनि नकार्न सकिन्न तथापि स्थानीय जनप्रतिनिधि र राष्ट्र सेवक कर्मचारीबाट यस कार्यमा निकै नै ठूलो मेहेनत भईरहेको अवस्था जगजायरै छ । संघीयताले जनताको धेरै जसो अधिकारको विकेन्द्रिकरण गरिसकेको अवस्थामा यसको कार्यान्वयनमा निकै ठूलो चुनौती रहेको छ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले गाउँपालिका आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको विषयमा स्थानीय स्तरको विकासको लागि आवधिक ,बार्षिक रणनीतिक र विषयक्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन योजना बनाई लागू गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस सन्दर्भ अनुसार केपिलासगढी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्षमा २०७५।०७६ को बार्षिक नीति कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा सुशासनलाई प्रवर्द्धन गर्दै विगतका कमी कमजोरीहरु सच्याउँदै जनचाहना अनुसार आर्थिक ,सामाजिक, भौतिक, पर्यावरणीय एवं संस्थागत विकास गर्दै जानु छ । केपिलासगढी गा.पा.लाई चौतर्फी विकास गर्न थुप्रै चुनौतिका पहाड र अवसरका फुल दुवै हाम्रो सामु रहेको छ । यो महान कार्य पूरा गर्न सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि,कर्मचारी सरोकारवाला पक्ष र जनता बीच आपसी समन्वय समझदारी र सहकार्यको उच्च व्यवहार प्रस्तुत गर्दै कानुन अनुसार अधि बढ्नुको विकल्प छैन ।

स्थानीय सरकारको अभ्यास भएको करिब एक वर्षको यस अवधिमा सिकाईको वर्ष रहेता पनि यस गाउँपालिकामा विकासको लागि थुप्रै राम्रा कार्यहरु गरेका छौं भन्ने हाम्रो दृढ विश्वास रहेको छ र अब धेरै गर्नु बाँकी नै छ । सबैको योगदानको कदर गर्दै आगामी दिनहरुमा विगतबाट पाठ सिक्दै यस गाउँपालिकालाई सबै भन्दा राम्रो बनाउनु जनताको साभा प्रतिनिधि भई जनताको चाहानालाई केन्द्रमा राखी हामी सबैले हातेमालो गरि जिम्मेवारी र कर्तव्यनिष्ठापूर्वक अग्रसर हुन नितान्त अपरिहार्य रहेको छ । अतः जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको हृदयमा जनता र प्रत्येक नागरिक र जनताको हृदयमा नेपाल भन्ने मूलमन्त्रका साथ यस केपिलासगढी बनाउँदै समग्रमा देशलाई नै सम्बृद्ध र शान्तीपूर्ण भूमी बनाउन सबै स्तरबाट लागी पर्न आजको राष्ट्रिय आवश्यकता हो जसले मात्र संघीयताको सार्थकतालाई पुष्टि गर्दछ ।

श्रीमान् सभाध्यक्ष महोदय,

केपिलासगढी गाउँपालिका, गाउँसभामा स्थानीय सरकारको नीति कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्ने सुवर्ण अवसर प्राप्त गरेकोमा म आफैमा गौरवान्वित महसुस गरेको छु ।

नेपालमा आजको यस सुनौलो दिन जनताको प्रतिस्पर्धात्मक बहुदलीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था ल्याउन आफ्नो अमूल्य ज्यानको आहुती दिनुहुने ज्ञात अज्ञात वीर सहिदहरुप्रति हार्दिक श्रदाञ्जली र उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

### केपिलासगढी गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय :

केपिलासगढी गाउँपालिका प्रदेश नं. १ को खोटाङ जिल्लाको उत्तरपूर्वी भागमा अवस्थित करिब १६१० मिटरको उचाई र १९१.५५ वर्ग कि.मि क्षेत्रफलमा फैलिएर साविकका फेदी, खार्तम्छा, बास्पानी, बाक्सिला, सप्तेश्वर, दिप्सुङ र सुङ्देल गरी ७ वटा गाविसहरु मिलाई बनाईएको छ । यस गाउँपालिकाको केन्द्र वडा नं. ४ बाक्सिलामा पर्दछ । गाउँपालिकाको पूर्वमा भोजपुर जिल्ला, पश्चिममा रावा खोला सिमाना पर्ने ऐसेलुखर्क गाउँपालिका, उत्तर सोलुखुम्बु जिल्लाको सोताङ गाउँपालिका रहेका छन् भने दक्षिणमा तापखोला सिमाना पर्ने दित्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका रहेको छ । यहाँको मुख्य पेशा कृषि हो । यहाँको मुख्य बालीहरुमा धान मकै कोदो आदि पर्दछ । यहाँ अलैंची, अकवरे खोर्सानी सागसब्जी जस्ता नगदे बालीको पनि राम्रै उत्पादन हुँदछ । नेपालकै दर्लभ उत्पादन अन्तर्गत पर्ने भीर मौरी वडा नं. ६ दिप्सुङ र वडा नं. ७ सुङ्देलमा पाईन्छ, जुन यस गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण सम्पत्तिको रूपमा रहेको छ । सामाजिक, साँस्कृतिक, पर्यावरणीय, हावापानी, जलजमीन, वनजंगल, खनीजको हिसावले निकै धनी रहेको छ । यहाँ ब्राह्मण, क्षेत्री, राई, तामाङ, नेवार, गुरुङ, शेर्पा, सुनुवार, भुजेल, कामी, दमाई, सार्की र लगायतका जातजातीका मानिसहरुको बसोवास रहेको छ । यस गाउँपालिका अर्थिक विकास, पूर्वाधार विकास, सञ्चार, यातायात, उद्योगको विकास स्तर कमजोर अवस्थामा नै रहेको छ तथापी विगत एक वर्ष यता स्थानीय सरकारको सुरुवात संगै सडक सञ्जाल र सञ्चारको विकासको गति निकै तिब्र गतिमा अधि बढिरहेको छ ।

सम्मानित गाउँ सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

### १.२. चालू आर्थिक वर्ष २०७४।७५ का वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको समीक्षा :

अव म चालू आर्थिक वर्ष २०७४।७५ का वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको समीक्षा पेश गर्न चाहान्छु ।

आर्थिक वर्ष २०७४।०७५ मा नेपाल सरकार अर्थमन्त्रालयबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत रु १५,६५,८४,०००।०० (पन्ध्र करोड पैसठ्ठी लाख चौरासी हजार) सर्शत अनुदान रु ७,३४,०९,०००।०० (सात करोड चौतीस लाख नौ हजार मात्र ) गरी कुल रु २२,९९,९३,०००।०० (बाईस करोड उन्ननसय लाख, त्रीयान्नब्बे हजार मात्र) प्राप्त भएको थियो । त्यसै गरी यस केपिलासगढी गाउँपालिकाको आ.व. ०७४।७५ को राजश्व आय प्रक्षेपण रु ८,७२,०५० (आठ लाख बहत्तर हजार पचास मात्र ) गरी कूल बजेट रु २३,०८,६५,०५०।०० (तेईस करोड आठ लाख पैसठ्ठी हजार पचास मात्र ) रहेको थियो ।

वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गतको रु १५,६५,८४,०००।०० (पन्ध्र करोड पैसठ्ठी लाख चौरासी हजार) र आ.व.०७४।७५ को राजश्व आय प्रक्षेपण रु ८,७२,०५० ( आठ लाख बहत्तर हजार पचास मात्र ) गरी कुल रु १५,७४,५६,०५०।०० ( पन्ध्र करोड चौरहत्तर लाख पैसठ्ठी हजार पचास ) रकम बाडफाँड गरिएको थियो । चालू खर्च तर्फ नियम अनुसार कुल समानिकरण बजेटको पच्चिस प्रतिशत सम्म छुट्याउन पाउने प्रावधान हुँदा सो

तर्फ रु ३,६७,९७,०००।०० (तीन करोड ससठ्ठी लाख सन्तानब्बे हजार मात्र ) विनियोजन गरि रकम छुट्याईएको थियो । पूँजीगत तर्फ जम्मा रु १२,०६,५९,०५० (बाह्र करोड छ लाख उनन्साठ्ठी हजार पचास ) रुपैया छुट्याईएको थियो । आ.व ०७३।७४ को मौजुदा रकम रु ४८ लाख छुट्टै कार्यक्रम बनाई गाउँपालिकाको कार्यालय तथा सातै वटा वडाहरुलाई कार्यालय व्यवस्थापनमा खर्च गरिएको थियो ।

यस आर्थिक वर्षको को बजेट भदौ २२ मा पारित भए पश्चात केही योजना बाहेक अरु सबै योजनाहरु कार्तिक महिनाबाट मात्र सुरु हुन सकेको थियो ।

अव म आर्थिक वर्ष २०७४।०७५ को पूँजीगत तर्फको विषयगत क्षेत्रको संक्षिप्त समीक्षा प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

### १.२.१.आर्थिक क्षेत्र:

आर्थिक विकास तर्फ गाउँपालिका भरि रु ९८,४५,०००।०० (अन्ठान्नब्बे लाख पैतालिस हजार मात्र) विनियोजन भएको थियो । आर्थिक क्षेत्रमा कृषि,पर्यटन, उद्योग तथा बाणिज्य,सहकारी वित्तीय क्षेत्रहरु आदि पर्दछन् । यस आर्थिक वर्षमा कृषि क्षेत्रमा उल्लेखनीय कार्यक्रमहरु भएको थियो जस अन्तर्गत बाली संरक्षण, विउविजनको वितरण, कृषि सम्बन्धी तालिम तथा कृषि औजारहरुको जस्तै थ्रसर मेसिन, घाँस कटर, प्लाष्टिक पोखरी, टनेल समानुपातिक रुपमा वडाका कृषक समूह र कृषकहरुलाई वितरण भएको छ । त्यसै गरि पशु सेवा अन्तर्गत पनि गोष्ठी अभिमूखिकरण कार्यक्रम ,औसधी वितरण, पशु शिविर, राँगा वितरण, सुंगुर, कुखुरा, खसी, बोका आदि वितरण कार्यक्रम र भ्याक्सीनेसन जस्ता समेत भएको थियो । कृषकहरुलाई यस्ता कार्यक्रम बाट निकै फाईदा पुगेको छ तथापी अभै पनि बास्विक दुर दराजको जनता समक्ष यो कार्यक्रम पुऱ्याउन सकिएको छैन । तसर्थ यस्ता कृषि र पुशको कार्यक्रम वडा स्तरबाटै संचालन गरिनुपर्ने र यसलाई कृषि सहकारी गठन गरि कृषि कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्ने देखिएको छ । पर्यटकीय स्थलहरुमा पर्यटकीय पदमार्गहरु बन्ने कार्यको थालनी भएको छ ।कृषि क्षेत्रमा विशेष कृषि पकेट क्षेत्रहरु आगमी दिनमा विकास गर्दै स्थानीय उत्पादनलाई वैज्ञानीक रुपमा प्रर्वद्धन गर्दै लैजानु पर्दछ ।

### १.२.२.सामाजिक क्षेत्र:

सामाजिक विकास तर्फ गाउँपालिका भरि रु २,१८,३७,२८६।००(दुई करोड अठार लाख सैतीस हजार दुई सय छयासी मात्र ) विनियोजन गरिएको थियो । शैक्षिक क्षेत्रको सुधारमा गा.पा स्तर र वडा स्तर बाट प्रयासहरु भएको छ । नमूना विद्यालयको नीति अनुसार कार्य अगाडी बढिरहेको जस अन्तर्ग विद्यालयलाई आवश्यकता अनुसार विद्युतीय सामाग्री वितरण गरिएको छ । विद्यालयमा खानेपानीको व्यवस्थापन गरिने कार्य भएको छ । खानेपानीको अभाव रहेका स्थानहरुमा खानेपानीको योजनाहरु सम्पन्न भएको छ । केही स्थानहरुमा बाँकी रहेकोमा त्यसलाई पनि आगामी दिनमा सम्बोधन गरिनेछ । स्वास्थ्य क्षेत्र अर्नात प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीमा चौबीस घण्टे अ.न.मि.को व्यवस्था गरि जनतालाई सेवा प्रदान भईरहेको छ । साथै स्वास्थ्य चौकीमा औषधीको अभाव हुनदिईएको छैन । जनस्तरका स्वस्थ्य ,विपद,पोषण र सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालनमा आएको छ । लक्षित वर्गको कार्यक्रम अन्तर्गत महिला भवन ,दलित भवन, सामाग्री खरिद भाषा संस्कृति र कला संरक्षण जस्ता कार्यहरु भएका छन् । त्यस्तै गरि बालबालीकाहरु लाई उनीहरुको चौतर्फी विकासको लागि समय समयमा अतिरिक्त खेलकुदका कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको छ । त्यस्तै गरि आदिवासी जनजाती कार्यक्रम अन्तर्गत पनि उनीहरुको संस्कृति प्रर्वद्धन सम्बन्धी योजनाहरु संचालन भएको छ । समग्रमा सामाजिक क्षेत्रमा उल्लेखनीय कार्यहरु भएका छन् तथापी यसलाई आगामी दिनमा अभै प्रभावकारी ढंगबाट लैजानु पर्ने देखिन्छ ।

### १.२.३ पूर्वाधार क्षेत्र:

पूर्वाधार विकास तर्फ गाउँपालिका भरि रु ७,२६,८१,०५०।०० (सात करोड छब्बीस लाख एकासी हजार पचास मात्र) विनियोजन गरिएको थियो । वडाहरु सम्म जोड्ने मुख्य सडकहरुमा उल्लेखनीय सुधार आएको छ । प्राविधिक दर रेट र गाउँमा काम गर्ने श्रमीकहरुको तालमेल नमिल्दा केही समस्या श्रृजना भएको छ । अनुगमनको पाटो प्रभावकारी बनाउन खोज्दा खोज्दै पनि भौगोलिक कठिनाईले गर्दा सोचे अनुरूप नभएको कुरालाई स्वीकार्नु पर्दछ । विद्युतको काममा प्राविधिक नभएकोले समस्या भएको छ तथापी काम भने विगतमा भन्दा यथेष्ट देख्न सकिन्छ । खानेपानी तर्फको योजनाहरु राम्रो संग सम्पन्न भएको र यसमा अझै बजेटको सिमितताले केही अप्ठ्यारो बनाएको छ । समग्रमा पूर्वाधारको क्षेत्रमा सन्तोषजनक नै कार्यहरु भएता पनि वर्षात सुरु हुन भन्दा अघि नै योजनाहरु सम्पन्न गरिनुपर्ने देखिन्छ । केहि योजनाहरुमा उपभोक्ता समिति गठन प्रक्रियालाई सहभागीतामूलक गराउन नसकेको अवस्थालाई स्वीकार्दै आगमी दिनमा यसको पनि सुधार गरि सबैलाई विकासको क्रियाकलाप र अन्य कामकाजमा उनीहरुलाई अपनत्व र जिम्मेवारी बोध गराउँदै जनताको मुख्य मुख्य आवश्यकताको योजनाहरु संचालनमा ल्याउन पर्दछ ।

### १.२.४.वातावरण क्षेत्र:

त्यसैगरी वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ गाउँपालिका भरि रु ६१,४७,७९४।०० (एकसठ्ठी लाख सत्चालीस हजार सात सय चौध मात्र) विनियोजन गरिएको थियो । यस आर्थिक वर्षमा वन तथा भूसंरक्षणको लागि वन उपभोक्ता समूहहरुलाई जंगल संरक्षण प्रवर्द्धन र पर्यावरणीय सन्तुलन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु गरिएको छ । सडक विस्तार गर्दा पर्यावरणीय असर नपरोस भन्ने सोचका साथ नै कार्य गरिएको पाईएता पनि यसलाई पूर्णरूपमा लागू गर्न सकिएको छैन । केही ठाउँहरुमा यसको असर समेत देखिन थालिसकेको छ । वातावरणीय सन्तुलनलाई कायम गर्दै विकास निर्माणका काम गर्न आवश्यक छ । स्थानीय स्तरमा जनताको विपत सम्बन्धी समस्याको समाधान गर्न वडालाई खाता संचालन गर्न दिईनुपर्ने देखिन्छ । जनस्तरमा वातावरण र पर्यावरणीय सन्तुलन सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु आवश्यक देखिएकोछ ।

### १.२.५.संस्थागत विकास ,सेवा प्रवाह र सुशासन:

संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह तर्फ गाउँपालिका भरि रु ३६,९२,०००।०० (छत्तिस लाख बयान्नब्बे हजार मात्र) विनियोजन भएको थियो । वित्तीय व्यवस्थापन र सुशासन तर्फ रु २७,९०,०००।०० (सताईस लाख नब्बे हजार मात्र) विनियोजन गरिएको छ र पूँजिगत सेवा तथा परामर्शमा रु ३६,६६,०००।०० (छत्तीस लाख छैसठ्ठी हजार मात्र) विनियोजन गरिएको थियो ।संस्थागत विकास अन्तर्गत सबै वडा कार्यालयहरुको बजेटले पुगे सम्म भौतिक प्राविधिक व्यवस्थापन गरिएकोछ । सुशासनलाई प्रवर्द्धन गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरु गरिएकोछ । कार्यालयहरुमा ईन्टरनेटको व्यवस्थापन गरिनेकार्य भईरहेको छ । कर्मचारीको अभावमा सेवा प्रवाहमा केही असुविधा भए पनि सबै सरकारी कार्यालयहरुमा उपलब्ध कर्मचारीबाट नै सेवा प्रवाहको स्तर उल्लेखनीय रूपमा सधार भएकोछ ।

यस विषयक्षेत्रगत विनियोजनमा कार्यापालिकाले खर्च हुन नसक्ने शीर्षकको बजेट लाई जनताको माग बमोजिम र आवश्यकता अनुसार संसोधन गरिएको थियो जुन संसोधित अनुमान मा एकमुष्ट खुलाईएको छ । समग्रमा यस आर्थिक वर्षमा शसर्त बजेट बाहेकाको कुल विनियोजित वार्षिक बजेटमा चालू तर्फ ९० प्रतिशत र पूजीगत तर्फ ९५ प्रतिशत खर्चभएको अनुमानित संसोधन रहेको छ । यस आर्थिक वर्ष २०७४।०७५ को विस्तृत समिक्षा आगमी तीस दिन भित्र विभिन्न समिति र कार्यापालिकाको बैठकमा समिक्षा गरि जनता समक्ष ल्याउने प्रतिवद्धता समेत गर्दछु ।

## खण्ड -२ : आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को नीति कार्यक्रम तथा बजेट

श्रीमान सभाध्यक्ष महोदय,  
गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु,  
उपस्थित सबै आमन्त्रित महानुभवहरु ।

### २. आगामी आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्न चाहान्छु ।

#### २.१. बजेट तथा कार्यक्रमको सोंच, लक्ष्य तथा उद्देश्य:

##### सोंच :

“सक्षम ,शिक्षित, सञ्चारयुक्त, सडकयुक्त, स्वस्थ र समृद्ध केपिलासगढी गाउँपालिका सहितको सबल स्थानीय सरकार” ।

##### लक्ष्य:

केपिलासगढी गाउँपालिकाको भौतिक, आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक सुचकहरु उच्चतम रुपमा हासिल गर्दै यस सरकारको कार्याकाल भित्रै केपिलासगढी गाउँपालिकालाई नगरपालिकामा स्तर उन्नती गर्ने ।

##### उद्देश्य:

गाउँपालिकाको सबल भौतिक पूर्वाधार विकास गरि आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माण गर्दै बृहत सामाजिक तथा सांस्कृतिक रुपान्तरण गर्नु ।

अतः सम्पूर्ण केपिलासगढी गाउँपालिकाको जनताले घर घरमा स्थानीय सरकारको अस्तित्व महसुस गर्न सक्नेछन् । जनताले प्रशासनीक सेवाहरु सरल,सुशभ र सम्मानजनक रुपमा पाउनेछन् र आर्थिक भौतिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक पर्यावरणीय क्षेत्रमा विकास र समृद्धि देख्न सक्नेछन् ।

अब म केपिलासगढी गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

#### २.२ केपिलासगढी गाउँपालिकाले आ.व.२०७५।०७६ को बजेट तर्जुमा गर्दा लिइएका मुख्य मुख्य आधारहरु :

- नेपालको संविधान द्वारा परिलक्षित गरेका मार्गदर्शन र नीति तथा सिद्धान्तहरु,
- नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ र ९ मा उल्लिखित स्थानीय तहको एकल तथा साभा अधिकारको सूचि ।
- नेपालको संविधानमा उल्लिखित मौलिक हकहरु ।
- नेपालको संविधान भाग ४ अन्तर्गतका राज्यका आर्थिक, सामाजिक विकास,प्राकृतिक स्रातेको उपयोग,वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीतिहरु, धारा ५९को अर्थिक अधिकार, भाग १९ को आर्थिक कार्यप्रणाली ।
- स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५, स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६।
- स्थानीय तहको सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आदेश,२०७४ ।
- स्थानिय तह बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ तथा संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय लगायत विभिन्न मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन ।
- चौधौँ आवधिक योजनाका नीति, रणनीति र प्राथमिकताहरु ।
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतीकरणको प्रतिवेदन ।
- संघीय सरकारले अंगिकार गरेको आवधिक योजनाको लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरु ।

- संघीय सरकारले अबलम्वन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरु ।
- स्थानीय तहको आवधिक योजनाले तय गरेका प्राथमिकताहरु ।
- नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताहरु ।
- स्थानीय शासन संचालन ऐन र नियमावलीका प्रावधानहरु ।
- विकासका समसमायिक मुद्दाहरु जस्तै सामाजिक संरक्षण, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन र विपद व्यवस्थापन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैङ्गिक सशक्तीकरण तथा समावेशी विकास, बालमैत्री स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री स्थानीय शासन, खुला दिशामुक्त तथा पूर्ण खोप,पूर्ण सरसफाई, उर्जा संकट लगायतका अन्तरसम्बन्धित विषयहरु र
- केपिलासगढी गाउँपालिकामा जनताले उठाएका माग र आवश्यक देखिएका अन्य महत्वपूर्ण विषयहरुलाई मुख्य आधार बनाईएको छ ।

### २.२.१.योजना / आयोजना छनौट गर्दा प्राथमिकताका आधारहरु :

- आर्थिक विकास र गरिवी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने ।
- लैङ्गिक समानता, सामाजिक समावेशीकरणको अभिवृद्धि गर्ने ।
- राजश्व परिचालनमा योगदान पुऱ्याउने ।
- उत्पादनमूलक, चाडै र ठूलो प्रतिफल दिने ।
- समुदायलाई विपद तथा जलवायु परिवर्तन उत्थानशिल बनाउने ।
- स्थानीय स्रोतसाधनको अधिकतम उपभोगमा आधारित भई जनसहभागिता अभिवृद्धि गर्ने ।
- दिगो विकास, पर्यावरणीय सन्तुलन, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापनमा योगदान पुऱ्याउने ।
- सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो,समय सापेक्ष,निष्पक्ष र प्रभावकारी बनाउने ।
- संस्थागत विकास, सुशासन र पारदर्शिता अभिवृद्धि गर्ने ।
- सामाजिक सदभाव,परम्परागत धर्म,संस्कृति,चाडपर्व र अन्य स्थानीय विषेश संस्कृति र पहिचान प्रवर्द्धन गर्ने ।
- यस गाउँपालिकाको सहज जनजीविका र विकासका लागि फाइदा पुऱ्याउने ।
- यस गाउँपालिकामा आवश्यक देखेका अन्य विषयहरु ।

साथै,यस क्षेत्रभित्र स्थानिय तह सरकार सँग समन्वय र सहकार्य गर्न चाहने गैर सरकारी संघ संस्थाहरुलाई आवश्यक सहयोग गर्दै त्यस्ता क्षेत्रहरुवाट अधिकतम लाभ लिने प्रयास गरिने छ ।

### २.२.२.केपिलासगढी गाउँपालिकाको समष्टिगत नीतिहरु :

- दिगो सडक संजालमा लगानि गरिनेछ । मुख्य सडक र वडा सम्म जोड्ने सडकहरु मर्मत तथा स्तरउन्नती गरिनेछ ।
- सडक र पूल अतिआवश्यक पूर्वाधार भएकोले यस क्षेत्रमा यथेष्ट बजेटको व्यवस्था गरिनेछ । आगामी तीन वर्ष भित्र ताप खोलामा पक्की पुलको निर्माण गरिसकिने गरि युद्ध स्तरमा कार्य गरिनेछ ।
- शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी र सरसफाइमा जोड दिईनेछ ।
- 
- गरिवी निवारण, पोषणयुक्त आहारलाई विषेश प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- ग्रामिण विद्युतिकरणलाई विषेश प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- सहूलियत कृषि जन्य उपजहरुको विउ विजनको उपलब्धता गराईनेछ ।
- कृषिमा आधुनिकिकरण, व्यावसायिकरण, यान्त्रिकिकरण र औद्योगीकिकरण गरिदै लगिनेछ ।



- गुणस्तरीय, समय भित्रै विकास निर्माण गर्ने परिपाटीको सुरुवात गरिनेछ ।
- एक गाउँ एक उत्पादन कार्यक्रमलाई थालनी गरिनेछ । विशेष प्याकेज क्षेत्रको घोषणा गरिनेछ ।
- एक वडा एक नमूना विद्यालयको स्थापना कार्यक्रमलाई बैज्ञानिक ढंगले अगाडि बढाइनेछ ।
- शिक्षकहरूलाई उच्च मनोबलका साथ काम गर्ने शैक्षिक शिक्षण वातावरण मिलाइनेछ ।
- जनसहभागितामूलक, पारदर्शी, अनुशासित एवं स्वच्छ प्रतिस्पर्दामा आधारित विकासलाई जोड दिइनेछ ।
- उत्पादनमूलक एवं रोजगारीमूलक विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- स-साना टुक्रे योजना बनाई परिणाम जनउपयोगी हुनसक्ने योजना निर्माण गर्ने प्रक्रिया एंव परिपाटीको अन्त्य गरिनेछ । विकासका कार्यहरूलाई परिणाममुखी बनाउन नतिजामुखी विकास गर्ने परिपाटी अवलम्बन गरिनेछ ।
- विकासका योजना तथा कार्यक्रमकाहरूलाई अल्पकालीन, मध्यकालीन र दीर्घकालीन गरी अगाडी बढाइनेछ ।
- न्यूनतम आधारभुत आवश्यकतालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखि बजेट विनियोजन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- माथिल्लो निकाय र साभेदारी संस्थाहरू संग सहकार्य र सहयोगमा वढी भन्दा वढी जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ हुने ठुला परियोजनाहरूलाई प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाइनेछ ।
- वडाहरूको आफ्नै विशेषता अनुसारको विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- संघीय सरकार र प्रदेश सरकार संग राम्रो समन्वय गरि यहाँको आवश्यकता अनुसार विकासका कार्यक्रमहरू अघि बढाइनेछ ।
- पर्यावरणीय सन्तुलन एवं वातावरणमैत्री विकासलाई गम्भीरताका साथ अवलम्बन गरिनेछ ।
- स्थानीय उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
- भुकम्पबाट क्षतिग्रस्त संरचनाहरूको पुनर्निमाणमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- लैंगिक समनाता एवं सामाजिक समावेशीकरणलाई आत्मासाथ गरिनेछ ।
- प्रभावकारी स्थानीय सेवाप्रवाहको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- सेवाप्रवाहमा विद्युतीय सूचना प्रविधि प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
- राज्यले लिएको तीन खम्बे अर्थनीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- स्वरोजगार मुलक कार्यक्रमहरू मार्फत जनशक्तिलाई व्यवस्थित गर्नका लागी सम्बन्धित निकायहरू सरोकारवाला संग समन्वय गरिनेछ ।
- सुशासनमा आधारित सेवा र सुविधाहरूलाई बढाउँदै लगिनेछ ।
- संघीय सरकार , प्रदेश सरकार , छिमेकी स्थानीय तह र गैरसरकारी संघ संस्थाहरूसंगको सहकार्य र समन्वयमा सबै क्षेत्रको विकास गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।

**सम्मानित गाउँ सभाका सभाध्यक्ष महोदय**

**गाउँसभा सदस्य तथा आदरणीय आमन्त्रित महानुभवहरू,**

अब म यिनै सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, र नीति अनुरूप आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्न लिइएको नीतिहरू यहाँ बाचन गर्न चाहान्छु ।

#### **(क) आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति**

- रोजगारीको लागि उत्पादनमूलक कार्यक्रम लाई जोड दिंदै आउने वर्षहरूमा रोजगारीको वृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरू तय गरिनेछ ।
- आधुनिक कृषि प्रणालीलाई बढवा दिंदै स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने बालीहरूको विकास गरिनेछ ।



- कृषि नै यहाँको प्रमुख आय स्रोत भएकोले यहाँ उत्पादन हुने बालीहरूलाई आत्मनिर्भर बनाइने छ । यसको लागि सिचाई, विउ विजन, मलको सहूलियत उपलब्धतामा जोड दिईने छ ।
- गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र अध्ययन गरि फलफूल तथा खाद्यान्न उत्पादनको विशेष पकेट क्षेत्र घोषण गरि उत्पादनलाई वृद्धि गरिनेछ र कृषकहरूलाई कृषि सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- पशुपालनलाई व्यवस्थित, व्यवसायीकरण गरिनेछ ।
- खाद्य सुरक्षा कायम गर्दै किसानको खाद्य सम्प्रभुताको अधिकारलाई सुनिश्चित गरिनेछ ।
- यहाँको विभिन्न र फरक भौगोलिक स्थानहरूमा हुने फरक उत्पादनहरूको अध्ययन गरि उक्त क्षेत्रमा हुनसक्ने कृषि उपजहरूको उत्पादनमा जोड दिईने छ ।
- उत्पादनमूलक रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्ने किसिमका कार्यक्रम र योजनाहरूलाई विशेष प्राथमिकताका राखिनेछ ।
- पर्यटन प्रवर्द्धनलाई विशेष ध्यानमा राखिनेछ ।
- सहकारी क्षेत्र आर्थिक क्षेत्रको एक प्रमुख खम्बा भएकोले यस क्षेत्रमा पनि विशेष ध्यानमा राखी योजनाहरू ल्याईनेछ ।

#### (ख) पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीतिहरू :

- सडक नै विकासको पहिलो आवश्यकता भएको हुनाले यस केपिलासगढी गाउँपालिकालाई यातायातको सञ्जाल संग जोड्न मुख्य सडक निर्माणलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- सवै वडाहरूमा ग्रामिण सडक पुऱ्याईने छ ।
- विगतमा निर्माण भएका मुख्य मुख्य सडकहरूलाई यथा सिघ्न बजेटले पुगे सम्म स्तरउन्नती गरिनेछ ।
- जलस्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै नयाँ तथा पुराना साना सिचाई परियोजना , परम्परागत कुलो सिचाईहरू निर्माण तथा मर्मत सम्भार गरिनेछ ।
- प्रत्येक जनताको घरमा विद्युतको पहुँच केही वर्षमै पुऱ्याईनेछ ।
- उपभोक्ता समितिलाई योजनाहरू संचालन पूर्व अनिवार्य रुपमा तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । साथै उपभोक्ता समितिले कार्यहरू गर्दा कानूनको दायारमा बसी गरे नगरेको भन्ने विषयमा गाउँपालिकाको कार्यालय र वडागत अनुगमन समितिहरूबाट कडाईका साथ अनुगमन र निरिक्षण गरिनेछ ।
- योजनाहरू समयमा सम्पन्न गर्न नसकेको उपभोक्ता समितिहरूलाई कानून अनुसार कारवाहीको दायारमा ल्याई आउने आर्थिक वर्षहरूमा योजनाको जिम्मेवार पदहरूमा बस्न दिईनेछैन ।
- भौतिक निर्माणका कार्यहरू गर्दा पर्यावरणीय सन्तुलनलाई असर खलल नपुग्ने गरि गर्न लगाईनेछ । उपभोक्ता समितिलाई योजना सम्भौता गर्नु पूर्व कुनै पनि योजना स्थलमा विवाद आउने सम्भावना रहेमा त्यस्तो योजनामा पहिले नै मेलमिलाप गरिएको पत्र पेश गर्न लगाईनेछ ।
- पूर्वाधार विकासको सवालमा स्थानीय सरकार एकलैको प्रयास मात्रै काफी नहुने भएकोले संघीय, प्रदेश सरकार संग समन्वय गरि विशेष अनुदान समपूरक अनुदान र ऋणको समेत व्यवस्था गरि अधि बढिनेछ ।

#### (ग) सामाजिक विकास सम्बन्धी नीतिहरू:

- प्रत्येक वडामा एउटा नमूना विद्यालयको निर्माण गरिनेछ ।
- केपिलासगढीमा एक स्नातक सम्मको क्याम्पस र टेकनिकल कलेजहरू स्थापनामा विशेष जोड दिईनेछ ।
- गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिदै विद्यालयहरूलाई आवश्यकताको आधारमा शैक्षिक समाग्री उपलब्ध गराई विद्यार्थीहरूको चौतर्फी विकासमा विशेष ध्यान दिईने छ ।
- शिक्षा क्षेत्रमा देखिएको विसंगति र खराव पक्षहरूको कडा भन्दा कडा निगरानी गरिनेछ ।

- प्रत्येक विद्यालयहरु सफा स्वच्छ, खाने पानी र चर्पीका व्यवस्था गरिनेछ । साथै विभिन्न सरकारी एवं गैरसरकारी संस्थाहरुको सहयोग र सहकार्यबाट जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- विद्यार्थीहरुको र शिक्षकहरुको प्रोत्सहानको लागि विशेष बजेटको व्यवस्था गरिनेछ । साथै विभिन्न तालिम तथा गोष्ठीहरु संचालन गरि अभिभावक, विद्यार्थी र शिक्षकहरुका बीच आपसी समन्वय, सहयोग र सहकार्यको वातावरण सृजना गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा देखिएका समस्याहरुको उचित हल गरिने छ ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा काम गर्ने स्वास्थ्य स्वयंसेवक/स्वयंसेविकाहरुले पुऱ्याएको योगदानको कदर स्वरुप उनीहरुलाई प्रोत्सहान गरिने नीति लिईनेछ ।
- नवजात शिशु र सुत्केरी आमाको पोषण र स्वास्थ्यमा विशेष ध्यान पुऱ्याउने किसिमका कार्यक्रमहरु ल्याईनेछ ।
- प्रत्येक वडाहरुमा खोप लगाउन छुटेका बच्चाहरुको खोजी र नयाँ बच्चाहरुलाई खोप दिलाई पूर्ण खोप कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाईने छ ।
- बाल वचाउ, बाल संरक्षण विकास र बाल सहभागिताका विविध पक्षहरुमा सम्बन्धित सरोकारवालासंगको समन्वयमा विशेष कार्यक्रमिक सम्वोधन मार्फत बालमैत्री स्थानिय शासन स्थापना गर्नका लागि नीति तथा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- बालबालिकाको अधिकार मुलभुतरुपमा बालबालिकालाई नै प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने भौतिक संरचना निर्माण तथा बालबालिकाको क्षमता विकासका क्रियाकलापमा लगानी गरिनेछ ।
- दूर दराजका जनताको लागि स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याईनेछ ।
- यस गाउँपालिकामा देखिएको खानेपानीको समस्यालाई चाडै हल गरिनेछ । प्रत्येक घरधुरीमा स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था मिलाउने गरि काम अघि बढाईने छ ।
- जनताको स्वास्थ्य संग जोडिएको स्वास्थ्य शिक्षा, सरसफाई र चेतनामूलक कार्यक्रमहरुलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- लैङ्गिक समनाता तथा सामाजिक समावेशीकरण प्रवर्द्धन गर्न बालबालिका, दलित, महिला, अदिवासी जनजाती, अल्पसंख्यक, जेष्ठ नागरिक, विधुवा, अपाङ्गता भएको व्यक्ति, युवा, एकल महिला र वञ्चितकरणमा परेका सबै नागरिकहरुलाई राज्यको मूलधारमा ल्याउने संघीय सरकारको नीति अनुरूप नै सशक्तीकरण एवं मूलप्रवाहीकरण गर्न आर्थिक, सामाजिक रुपले उनीहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु विभिन्न सरकारी निकाय, गैरसरकारी निकायहरुसंगको साभेदारी र सहाकार्यमा कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याइनेछ ।
- निर्माण गरिएका वा गरिने समाजिक एवं भौतिक पूर्वाधारहरु अपाङ्गमैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।
- अपाङ्गहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ ।
- अपाङ्गहरुलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने संस्थागत विकासमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- समाजमा उपेक्षित एवं उत्पिडित रुपमा रहेको दलित समुदायको विकासमा उहाँहरुको क्षमता विकास गर्ने खालको कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- दलित र गैरदलित एवं दलित दलित विचमा रहेको असमानता र छुवाछुतको भावनालाई न्यूनिकरण गर्न सम्बन्धित सरोकारवालाको समन्वयमा विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- दलित समुदायको सशक्तीकरण सम्बन्धि विशेष कार्यक्रम ल्याई दलित समुदायको सामुदायिक एवं संस्थागत विकास गर्न सकिने विशेष कार्यक्रमिक सम्वोधन गरिनेछ ।
- दलित समुदायको आर्यआर्जनमा वृद्धि गर्न परमपरागत पेशालाई टेवा पुग्ने खालको एवं स्वरोजगार उन्मुख कार्यक्रमहरु ल्याउन विशेष पहल गरिनेछ ।

- आदिवासि जनजातिहरूको क्षमता विकास तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम ल्याइनेछ । उनीहरूको संस्थागत क्षमता विकासका लागि विविध कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- लक्षित वर्ग शिर्षकमा हुने लगानीलाई उक्त समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने योजनाहरूमा केन्द्रित गरिनेछ,
- जेष्ठ नागरिकहरूलाई सम्मान गर्ने किसिमका कार्यक्रममा संवोधन गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकलाई विशेष रूपमा घरमा नै पुर्नस्थापना गर्न विशेष सामाजिक सम्वादका मार्फत पहल गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूको अनुभवनको विशेष कदर गर्दै यहाँहरूको सल्लाह सुझाव लिने परिपाटिको विकास गरिनेछ । साथै आर्यआर्जन मुलक कार्यक्रम मार्फत जेष्ठ नागरिकलाई आत्मनिर्भर बनाउने विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- घरेलु हिंसा, योनजन्य हिंसा लगायत बालषोषण , महिला हिंसा र अन्य हिंसाजन्य क्रियाकलापलाई निर्मुल गर्न सामाजिक शसक्तिकरणका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- केपिलासगढी गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने विभिन्न समुदायहरूको संस्कृत कला साहित्य र भाषाको संरक्षण ,सम्बर्द्धन एवं प्रर्वद्धन गरिनेछ । सबैलाई समानुपातिकरूपमा समान अवसरहरूको वितरण गरिनेछ ।
- लक्षित समुदायलाई योजना प्रक्रियामा अर्थपूर्ण सहभागी गराई सहभागितामूलक तवरले उनीहरूको चौतर्फी विकासमा सहयोग मिल्ने किसिमबाट कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- प्रत्येक जनताको सामाजिक एवं संस्कृतक अधिकारलाई हनन हुने अवस्था नरहने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- धार्मिक एवं पुरातात्विक महत्वको सम्पदाहरूको सरोकारवालाहरूको समन्वयमा पहिचान गरी त्यसको संरक्षण र प्रर्वद्धनमा लगानी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- वर्थिङ सेन्टरहरूलाई अति आवश्यक मेडिकल उपकरणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- यस केपिलासगढी गाउँपालिकामा कम्तिमा २५ शैयाको अस्पतालको लागि विषेश पहल लिईने छ ।
- स्वास्थ्य र शिक्षामा देखिएको लापारवाही र गैरजिम्मेवारी गतिविधिहरू माथि कडा निगरानी राख्दै, प्रत्येक महिना अनुगमन तथा निरिक्षण गरिनेछ । दण्ड र पुरस्कारको नीति अवलम्बन गरिनेछ । उत्कृत कर्मचारीहरूलाई प्रत्येक वर्ष सम्मान र प्रोत्सहान स्वरुप पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्वास्थ्यकर जिवन, तिक्षण मानसिकता, बलिष्ठ शरीर र राष्ट्रिय एवं स्थानीय तहको पहिचान, एकता र चिनारीको लागि खेलकुद क्षेत्रलाई विषेश प्राथमिकतामा राखिनेछ । खेलाडीहरूको सम्मान गर्दै खेलकुद क्षेत्रको विकासमा गाउँपालिका गम्भीरताका साथ लाग्नेछ ।

#### (घ) वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

- पर्यावरणीय सन्तुलन कायम गर्न वातावरण तथा जलवायुमैत्री पूर्वाधारको विकासमा जोड दिँदै दिगो विकासका अवधाराणहरूलाई आत्मासाथ गरिनेछ ।
- केपिलासगढी गाउँपालिका भित्रका वनजंगलको संरक्षणमा विषेश ध्यान दिँदै त्यसबाट उत्पादन हुनसक्ने अमूल्य जडिटीहरूको वैज्ञानिक अनुसन्धान गरि सहभागितामूलक तवरले दिगो रूपमा यसको उत्पादनमा जोड दिईने छ ।
- डडेलो, पहिरो आगलागी, खेत कटान, चट्याङ जस्ता प्रकोपलाई रोकथाम गर्न विषेश कार्यक्रम र योजनाहरू ल्याइनेछ ।
- फोहरमैलाको व्यवस्थापनको लागि बजार भन्दा टाढा लेण्ड फिल्ड साईडको निर्माण गरिनेछ । बजारक्षेत्रमा प्रत्येक घर तथा पसलबाट फोहोर मैला व्यवस्थापन शुल्क लिई सो शुल्क छुट्टै फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्य स्थापना गरी सो कोषमा जम्मा गरिनेछ र सोही प्रयोजनको लागि खर्च गरिनेछ । फोहर गर्नेले तिर्नु पर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धमा बजारक्षेत्र भित्र ठाउँ ठाउँमा गल्ने र नगल्ने छुट्टै फोहोर कन्टेनरहरू राखिनेछ । जथाभावी फोहोर गर्ने व्यक्तिलाई दण्ड जरिवाना हुनेगरी कानुन बमोजिम कारबाही गरिनेछ ।
- पिउने पानीको मुहान र स्रोत आसपस सफा राख्न तारजाली गरिनेछ ।
- नाङ्गो पाखाहरूमा र भूगोल हावापानी अनुसार वृक्ष रोपण गरिनेछ र बाढी पहिरो जोखिमयुक्त वा सम्भावित क्षेत्रहरूलाई विशेष ध्यानमा राखी त्यसको रोकथाममा कार्यहरू गरिनेछ ।
- चरन क्षेत्र, सीमसार क्षेत्रको संरक्षणमा विशेष ध्यान दिईने छ ।
- आगामी वर्षहरूमा लोपन्मुख प्रजातिका चराचुरुङ्गी, वनस्पति, जंगली जनवार, किराफटेङ्गाहरूको संरक्षणमा विशेष कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ । यस गाउँपालिकामा क्षेत्रमा पाईने विश्वकै दुर्लभ रेडपान्डा (हात्रे) को संरक्षणको लागि केन्द्रिय सरकार, प्रदेश सरकार, विश्व वन्य जन्तु संरक्षण कोष र विभिन्न संघ संस्थाहरूसंगको सहकार्य सहयोग र समन्वयमा विशेष कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ । भिरमौरी जस्तो बहुमुल्य प्रजातीको संरक्षणमा समेत विशेष कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।

#### (ङ) सुशासन तथा संस्थागत विकास सम्बन्धी नीति :

- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, निष्पक्ष, प्रभावकारी, छिटो छरितो सरल सुलभ र कामयावी बनाईनेछ ।
- सवै वडा कार्यालयहरूमा आगामी वर्ष भित्रे ईन्टरनेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- पञ्जिकरण कार्यलाई व्यवस्थित, नियमित प्रविधि र सूचना प्रणालीयुक्त बनाईने छ । VERSP-MIS को प्रयोग ल्याईनेछ ।
- गाउँपालिकाको, जनसंख्याकीय, भौगोलिक नक्साङ्कन, श्रोत नक्सा र विकास गतिविधि र अन्य महत्वपूर्ण जानकारीहरू समेटिएको पार्श्वचित्र बनाईने छ । साथै यस गाउँपालिकाको ईतिहास र हाल सम्मको वृत्तचित्र समेत बनाईनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रममा देखिएको लापारवाहीलाई मध्यनजर गर्दै यसलाई स्पष्ट, वास्तविक, चुस्त अनि दुरुस्त बनाउनुका साथै यसमा सूचना प्रविधिको उच्चतम प्रयोगमा ल्याई अनलाईन प्रणालीमार्फत प्रभावकारी सेवा वितरणमा विशेष ध्यान दिईनेछ ।
- पदाधिकारी एवं कर्मचारीको व्यक्तित्व र क्षमता विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू ल्याईनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका जनशक्तिलाई रोजगार उन्मुख बनाउन एवं दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नका लागि सम्बन्धीत संस्थाको समन्वयमा विशेष कार्यक्रमहरू ल्याईनेछ ।
- सार्वजनिक प्रशासनलाई जनमैत्री, पारदर्शी, सक्षम, निष्पक्ष, मर्यादित, स्वच्छ, भ्रष्टचारमुक्त र जनउत्तरदायी बनाउनुका साथै भ्रष्टचारप्रतिको शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँकार्यपालिकाको कार्यलय, प्रत्येक वडा तथा अरु सवै कार्यलयहरूलाई भौतिक एवं प्रविधिकरूपमा सम्पन्न गरिँदै लगिनेछ । जनतालाई सेवा प्रवाह गर्न कुनै कठिनाई नहोस भन्ने हेतुले सर्वप्रथम सात वटै वडा कार्यालयहरूमा आवश्यक फर्निचर, कम्प्युटर तथा मेसिनरी औजारहरूको व्यवस्थाको लागि बजेट उपलब्ध गराईनेछ ।
- दिगो र भरपर्दो आयका स्रोतहरू मार्फत राजश्व संकलन र त्यसको समुचित परिचालनमा विशेष ध्यान दिईनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र साविकको स्थानीय निकायहरूले लगाउँदै आएका सेवा शुल्क र दस्तूरको दरमा सामान्य परिमार्जन गरि जनतालाई एककासी ठूलो भार नपर्ने गरि लागू गरिनेछ ।
- राजश्वको दायरा फराकिलो गरी राजश्वको विविधिकरण एवं विस्तारिकरणमा जोड दिइनेछ ।
- विगतमा भएका कमी कमजोरीहरूलाई क्रमस सुधारीदै वित्तीय अनुशासन कायम गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका सम्भावनाहरूको वैज्ञानिक तवरले खोजी गरि यहाँ भएका स्रोतहरूको सहि सदुपयोगमा विशेष ध्यानमा राखिनेछ ।

- यस गाउँपालिकाको प्राकृतिक स्रोतको उपयोग र निकासीमा बढ्दो चुहावट नियन्त्रण गर्न जिल्ला समन्वय समिति र छिक्केकी सिमाना गाँसिएको जिल्लाको गाउँपालिकाहरु संग आवश्यक समन्वय गरिनेछ । स्थानीय प्रशासन र सुरक्षा निकायको सहकार्यमा यस्ता गतिविधिहरुलाई नियन्त्रण गरिनेछ ।
- केपिलासगढी गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्न वढी भन्दा वढी आन्तरिक राजस्व परिचालन गर्न स्वघोषणामा आधारित कर निर्धारण पद्धति अवलम्बन गरिनेछ ।
- वित्तीय समानीकरण अन्तर्गत केन्द्रिय सरकारबाट प्राप्त अनुदानलाई रोजगारीमूलक एवं उत्पादनशील क्षेत्रमा प्रयोग गर्दै, आन्तरिक स्रोतको भरपूर उपयोग गर्दै नागरिकलाई स्वयंलाई करको दायित्वको जिम्मेवारी बोध गराउन जोड दिईनेछ ।
- सुशासनलाई कायम गर्न सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, आन्तरिक लेखा परीक्षण तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई नियमित, औचित्यपूर्ण र प्रभावकारी बनाईनेछ ।

गाउँसभाका सभाध्यक्ष ज्यू, आदरणीय सदस्य ज्यूहरु,  
एवं उपस्थित सबै आमन्त्रित महानुभवहरु ।

### २.३ बजेट तथा कार्यक्रम :

अव म आगामी आ.व.०७५।०७६ मा संचालन गरिने प्रमुख कार्यक्रमहरु र विनियोजित बजेटको विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहान्छु ।

आ.व. २०७५।०७६ को संघिय सरकारबाट अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण मार्फत प्राप्त हुनु पर्ने सशर्त, समानीकरण, समपुरक कोष र विशेष अनुदान गरि चार प्रकारको अनुदानमा हालसम्म सशर्त र समानिकरण दुई प्रकारका अनुदान मात्र हामीलाई प्राप्त भएको छ । प्रदेश सरकारबाट पनि वित्तीय समानीकरण बजेट प्राप्त भएको छ ।

यस आ.व.मा आय तर्फ संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत रु ६ करोड ७० लाख, राजश्व बाडफाँडबाट रु ५ करोड ४० लाख ३३ हजार र प्रदेश सरकारबाट वित्तिय समानीकरण बजेट रु ३३ लाख १२ हजार, प्रदेश राजश्व बाँडफाँड ४० लाख ५८ हजार र आन्तरिक श्रोतबाट संकलन हुने राजश्व रु १० लाख गरि कुल निशर्त बजेट सीमा जम्मा १२ करोड ९४ लाख ३ हजार प्रक्षेपण गरि बाडफाँड गरिएकोछ । सशर्त अनुदान रकम रु ११ करोड ५६ लाख प्राप्त भएको छ । अतः कुल बजेट रु २४ करोड ५० लाख ३ हजार रहेको छ । यस आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को कुल बजेटबाट शर्त अनुदान रकम बाहेकको स्थानीय सरकारले बाँडफाँड गर्ने जम्मा १२ करोड ९४ लाख ३ हजार मध्ये पूजीगत तर्फ ७५% ( ९ करोड ७० लाख ५२ हजार २५० रुपैया ) र चालू खर्च तर्फ २५% ( ३ करोड २३ लाख ५० हजार ७ सय ५० रुपैया ) विनियोजन गरिएको छ । सशर्त तर्फको बजेट यस स्थानीय तहमा समायोजन भई आउने विषयगत कार्यालयहरुको विषयगत कार्यक्रम र कर्मचारीहरुको लागी तलव भत्ता लगायतको सेवा सुविधा तोक्यो आएको हुँदा सो तर्फ कुनैपनि विन्यास आवश्यक नरहेकोले तोक्याए बमोजिम खर्च गरिनेछ ।

#### २.३.१ पूजीगत तथा चालू तर्फको बजेटको बाँडफाँड:

विभिन्न विषयगत समितिहरुले प्रस्ताव गरेको परामर्श र निर्णयहरुका आधारमा पूजीगत तर्फको बजेट बाँडफाँड निष्कर्षमा पुग्याएको छु । जस अन्तर्गत,

- आर्थिक विकास तर्फ ४१ लाख ६३ हजार रुपैया विनियोजन गरेको छु ।
- सामाजिक विकास तर्फ २ करोड, ५३ लाख, ७१ हजार ५ सय रुपैया विनियोजन गरेको छु ।
- पूर्वाधार विकास तर्फ ५ करोड ५६ लाख ५६ हजार ५ सय रुपैया विनियोजन गरेको छु ।

- वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ २० लाख १६ हजार २ सय ५० रुपैया विनियोजन गरेको छु ।
- सुशासन तथा संस्थागत विकासतर्फ ९८ लाख ४५ हजार रुपैया विनियोजन गरेको छु ।

चालू खर्च तर्फ ३ करोड २३ लाख ५० हजार ७ सय पचास रुपैया कार्यक्रम र शीर्षक अनुसार खर्च गरिने व्यवस्था मिलाएको छु ।

खर्च शीर्षक नं.	खर्च शीर्षक	वार्षिक बजेट
२११११	कर्मचारी तलव	९००००००
२११००	पदाधिकारी मासिक भत्ता	४४०००००
२१११२	स्थानीय भत्ता	९६००००
२१११३	महंगी भत्ता	६०००००
२१११९	अन्य भत्ता	२००००००
२११२१	पोषक भत्ता	२५००००
२२१११	पानी तथा विजुली महसुल	१०००००
२२११२	संचार महशुल	८०००००
२२३११	कार्यलय सञ्चालन सम्बन्धी खर्च	२००००००
२२१२२	अन्य भाडा	२०००००
२२२१२	मर्मत तथा सम्भार	८०००००
२२३१४	ईन्धन अन्य प्रायोजन	२०००००

२२२११	ईन्धन	६०००००
२२४११	परामर्श शुल्क	५०००००
२२४१२	अन्य सेवा शुल्क	३७०००००
२२२१३	विमा	१०००००
२२१२१	घरभाडा	४०००००
२२३१३	पुस्तक तथा सामाग्री	२०००००
२२५१२	सिप विकास तथा जनचेतना तालिम खर्च	५०००००
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	५०००००
२२५२९	विविध कार्यक्रम खर्च	२०००००
२२६११	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च	२००००००
२२६१२	सरुवा भ्रमण खर्च	२०००००
२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च	१५००००
२२३२१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको सम्भार खर्च	५०००००
२२७११	विविध खर्च	१००००००
२२९११	भैपरि आउने चालु खर्च	४९०७५०
कुल जम्मा		३२३५०७५०



अव म गाउँपालिका र वडागत योजना बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

२.३.२ केपिलासगढी गाउँपालिकाको वडागत योजना:

वडा नं. ०१ फेदी

वडा नं. ०१ फेदी				
क	आर्थिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
१.१	किवि वेर्ना उत्पादन	कृषि	७५०००	
१.२	सहकारी वित्तीय व्यवस्थापन तालिम	सहकारी	४५०००	
जम्मा			१२००००	
ख	सामाजिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
१.३	महिला सशक्तिकरण तथा क्षमता विकास कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	२०५०००	
१.४	दलित सीपमूलक तालिम तथा औजार खरिद	लक्षित कार्यक्रम	१५००००	
१.५	मौलिक संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संस्कृति प्रवर्द्धन	१५००००	
१.६	बाल अधिकार लक्षित कार्यक्रम तालिम गोष्ठी	लक्षित कार्यक्रम	४५०००	
१.७	बालबालिका शैक्षिक सामग्री वितरण	लक्षित कार्यक्रम	७५०००	
१.८	अपाड लक्षित क्षमता विकास कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	३५०००	
१.९	पुस्ताकलय व्यवस्थापन	शिक्षा	३५०००	
१.१०	भलिबल तथा फूटबल प्रतियोगिता	खेलकुद	६००००	
१.११	आदिवासी जनजाती सम्बन्धी कार्यक्रम ढोल भेमटा खरिद	लक्षित कार्यक्रम	४२०००	
१.१२	संस्कृतिक भेष भूषा खरिद	लक्षित कार्यक्रम	५६०००	
१.१३	गाउँ घर क्लिनिक बर्थिङ सेन्टर	स्वास्थ्य	३४८००	
१.१४	स्वास्थ्य चौकी अनुदान प्रोत्सहान तथा अन्य भत्ता	स्वास्थ्य	४३२००	
१.१५	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	४००००	
१.१६	सामाजिक अन्धविश्वास विरुद्ध सचेतना कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	५५०००	
१.१७	लागू पर्दाथ विरुद्ध जनचेतनामूलक कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	८००००	
जम्मा			११०६०००	
ग.	पूर्वाधार विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
१.१८	ढूडी खोला फेदी बर्खे ग्रामीण सडक	सडक	१००००००	क्रमागत
१.१९	रिजने दामालुङ सुम्दे चोकेदह पिपिङ ग्रामीण सडक	सडक	५०००००	

१.२०	केलासी दसकटे सुम्दे ग्रामीण कृषि सडक	सडक	५०००००	
१.२१	तपसी स्वाँरा माखम्ला ग्रामीण सडक	सडक	५०००००	
१.२२	फेदी याक्सा खोला गाउँ ग्रामीण सडक	सडक	५०००००	
१.२३	कोलङ्गे धारा पत्करु याक्सा आखे छित्रे ग्रामीण सडक	सडक	४०००००	
१.२४	लघु तथा साना जलविद्युत फलामे पोल खरिद	विद्युत	९०००००	
१.२५	क्रिश्चियन चर्च भवन निर्माण	भवन तथा शहरी विकास	२०००००	
जम्मा			४५०००००	
घ.	वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
१.२६	सार्वजनिक स्थल फोहर मैला व्यवस्थापन	सरसफाई	४५०००	
१.२७	विपद उदार सामाग्री खरिद	विपद व्यवस्थापन	१२५०००	
जम्मा			१७००००	
ङ	सुशासन तथा संस्थागत विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
१.२८	विद्यतीय सूचना प्रविधि तालिम (कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधि)	मानव संसाधन विकास	८००००	
१.२९	सामाजिक परिक्षण	सुशासन	२००००	
१.३०	सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	सुशासन	२००००	
१.३१	वडा कार्यालय फर्निचर तथा खरिद	संस्थागत	२८००००	
१.३२	व्याक अप तथा प्रिन्टर खरिद	संस्थागत	७५०००	
१.३३	वडा कार्यालय रंगरोगन तथा मर्मत	संस्थागत	७५०००	
१.३४	मालपोत अभिलेख व्यवस्थापन	सुशासन	३५०००	
१.३५	पञ्जीकरण अभिलेख व्यवस्थापन	सुशासन	३२०००	
१.३६	सेवाग्राही जनता र सेवा प्रदायक कर्मचारी जनप्रतिनिधि अर्न्तक्रिया गोष्ठी	सुशासन	८०००	
१.३७	नागरिक सन्तुष्टी सर्वेक्षण गोष्ठी	सुशासन	१५०००	
१.३८	प्रहरी चौकी अनुदान	संस्थागत	१००००	
१.३९	उपभोक्ता समिति सशक्तिकरण तालिम	सुशासन	९००००	
१.४०	मानव संसाधन विकास कर्मचारी व्यवस्थापन	मानव संसाधन विकास	२२७०००	
जम्मा			९६७०००	
सबै विषयगत क्षेत्रको कुल बजेट			६८६३०००	

वडा नं. ०२ खार्ताम्छा

आर्थिक विकास				
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
२.१	ढाल तरवार पर्यटन सडक निर्माण योजना	पर्यटन	१५००००	
२.२	गोठ मल सुधार तथा घर बगैचा सुधार योजना	कषि	१५००००	
जम्मा			३०००००	
सामाजिक विकास				
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
२.३	वातुला चोखाने खानेपानी विस्तार योजना क्रमागत	खानेपानी	२०००००	
२.४	हतेवा मामातिम बालाबेशि खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी	१०००००	
२.५	गारा डाँडा खानेपानी मर्मत खार्ताम्छा	खानेपानी	१०००००	
२.६	खार्ताम्छा देविथान संरक्षण योजना	संस्कृति	१०००००	
२.७	दलित लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१०००००	
२.८	आमा समुह भवन निर्माण	लक्षित कार्यक्रम	१०००००	
२.९	बालबालिका लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	३००००	
२.१०	जेष्ठ नागरिक लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	३००००	
२.११	जनजाती लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	५००००	
२.१२	युवा लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१५००००	
२.१३	अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	३००००	
जम्मा			९९००००	
पूर्वाधार विकास				
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
२.१४	ढुग्री खोला जलविधुत मर्मत योजना	विद्युत	२०००००	
२.१५	वडा कार्यालय देखि चोखाने जोड्ने सडक निर्माण योजना	सडक	१००००००	
२.१६	सहिद मार्ग नागी ढाल तरवार सडक विस्तार योजना	सडक	२५००००	
२.१७	चोखाने फलैचा सडक विस्तार योजना	सडक	४०००००	
२.१८	मामातिम भदौरे सडक विस्तार योजना	सडक	२०००००	
२.१९	२ नं. वडाका सबै सडकहरु मर्मत योजना	सडक	८०००००	

२.२०	हडकुरिवा सिंचाई योजना खाताम्छा गैरी	सिंचाई	२०००००	
			जम्मा	३०५००००
घ	वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
२.२१	हतेवा खोला तटबन्धन निर्माण योजना	भू-संरक्षण	२०००००	क्रमागत
२.२२	विपद व्यवस्थापन	विपद	१०००००	
			जम्मा	३०००००
ड	सुशासन तथा संस्थागत विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
२.२३	प्रोजेक्टर कम्प्युटर खरिद	संस्थागत	२०००००	
२.२४	खार्ताम्छा स्वस्थ चौकि कार्यालय व्यवस्थापन खर्च	संस्थागत	२५००००	
२.२५	सवारी साधन खरिद कार्यक्रम	संस्थागत	३५००००	
२.२६	वडा कार्यालय फर्निचर र अन्य आवश्यक सामान खरिद	संस्थागत	१५००००	
२.२७	सार्वजनिक सुनुवाई तथा सेवा प्रवाह कार्यक्रम	सुशासन	४००००	
२.२८	अनुगमन मुल्यांकन खर्च	सुशासन	१२२०००	
			जम्मा	१११२०००
			सबै विषयगत क्षेत्रको कुल बजेट	५७५२०००

वडा नं. ०३ बास्पानी

वडा नं. ०३ बास्पानी				
क	आर्थिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
३.१	कृषि तथा पशुपालन महुरी पकेट क्षेत्र उन्नत जातका राँगा,बोका, बड्गुर खरिद ,थ्रसर मेसिन हरु खरिद कार्यक्रम	कृषि	३८५०००	
३.२	चिलिम ढुंगा आधुनिक कृषि सहकारी संस्था विकास कार्यक्रम	सहकारी	२९०००	
३.३	थोपा सिचाई योजना		२९०००	
जम्मा			४४३०००	
ख	सामाजिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
३.४	स्वयम सेविका प्रोत्सहान भत्ता	लक्षित कार्यक्रम	९००००	
३.५	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	३८०००	
३.६	जनजाति लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	२००००	
३.७	दलित लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	२००००	
३.८	महिला लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	४५०००	
३.९	जेष्ठ नागरिक लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१५०००	
३.१०	अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१५०००	
३.११	बालबालिका लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	३५०००	
३.१२	बास्पानी साविकको वडा नं. ४ मा खानेपानी कार्यक्रम	खेलकुद	१९००००	
३.१३	बास्पानी साविकको वडा नं.५ मा खानेपानी योजना	खानेपानी	२८०००	
३.१४	पोखरी खानेपानी निर्माण योजना	खानेपानी	९५०००	
३.१५	वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य चौकी खानेपानी निर्माण योजना	खानेपानी	३८०००	
३.१६	मयाँपाखा (ढाँड) खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी	४८०००	
३.१७	जुके मुहान लुम्सिशा खानेपानी निर्माण योजना	खानेपानी	९५०००	
३.१८	गौरा पानी खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी	४८०००	
३.१९	बास्पानी देविस्थान घेराबार	संस्कृति प्रवर्द्धन	२८५००	
३.२०	मनकामना देविस्थान घेराबार र साकेला थान मर्मत	संस्कृति प्रवर्द्धन	५००००	
जम्मा			८९८५००	

ग	पूर्वाधार विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
३.२१	फुर्कु सडक निर्माण योजना	सडक	३८००००	
३.२२	लुङ्गशिखा बालावेशी सडक निर्माण योजना	सडक	३८००००	
३.२३	माथाटोल सडक निर्माण योजना	सडक	५७५००	
३.२४	शहिद मार्ग स्तरेन्नती बास्पानी खण्ड	सडक	४७५०००	
३.२५	साविकको वडा नं. ५ देखि ६,७ को सडक स्तरोन्नती	सडक	२८५०००	
३.२६	बास्पानी वडाका सबै सडकहरु मर्मत योजना	सडक	३८००००	
३.२७	बास्पानी साविकको वडा नं.४ सिरुवा विस्तार योजना	विद्युत	९५०००	
३.२८	राँटी तापखोला भुईपुल (कलबट) निर्माण योजना	पुल	३८००००	
३.२९	कोलबोटे सिचाई योजना	सिचाई	४५०००	
३.३०	रमिते डाँडा प्रतिक्षालय निर्माण	भवन	२००००	
३.३१	केन्द्रिय लाईन विद्युत मर्मत	विद्युत	२००००	
जम्मा			२५१७५००	
घ	वन वातावरण र विपद व्यवस्थापन			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
३.३२	थर्पुपाखा वृक्षरोपण	वन तथा भूसंरक्षण	२९०००	
३.३३	रमिते सामुदायिक वन	वन तथा भूसंरक्षण	२९०००	
३.३४	विपद व्यवस्थापन खर्च	विपद व्यवस्थापन	१३००००	
		जम्मा	१८८०००	
ड	सुशासन तथा संस्थागत विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
३.३५	राष्ट्रिय मा.वि.तारवार जाली	संस्थागत	२८००००	
३.३६	मनोकामना आधारभूत विद्यालय निर्माण सम्पानर्थ	संस्थागत	४०००००	
३.३७	मनोकामना आधारभूत विद्यालय फर्निचर निर्माण	संस्थागत	१४००००	
३.३८	स्वास्थ्य चौकी बास्पानी कार्यालय व्यवस्थापन तथा संचालन खर्च	संस्थागत	३८००००	
३.३९	कालीका आधारभूत विद्यालय	संस्थागत	२००००	
३.४०	सूचना तथा सेवा प्रवाह (ईन्टरनेट विस्तार, प्रोजेक्टर ,विद्युतिय नागरिक वडापत्र ,ल्यापटप )	संस्थागत	१४००००	

३.४१	सवारी साधन मर्मत खर्च	संस्थागत	५००००	
३.४२	वडा कार्यालय व्यवस्थापन तथा सञ्चालन खर्च ( सोलर )	संस्थागत	१७००००	
३.४३	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	सुशासन	७५०००	
३.४४	सार्वजनिक सुनुवाई तथा सामाजिक लेखा परिक्षण	सुशासन	५००००	
जम्मा			१७०५०००	
सबै विषयगत क्षेत्रको कुल बजेट			५७५२०००	



वडा नं. ०४ बाक्सिला

क	आर्थिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
४.१	तरकारी विउ विजन खरिद तथा विरुवा उत्पादन चोखुम	कृषि	१०००००	
४.२	बेमौसमी तरकारी खेती तालिम हल्कुम	कृषि	५००००	
जम्मा			१५००००	
ख	सामाजिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
४.३	श्री कालीका प्रा.वि दाम्खु बालबालिका पोषण र स्वास्थ्य सुधार	शिक्षा	५००००	
४.४	श्री जालपा नि.मा.वि. कम्प्युटर खरिद तथा विद्युतीय हाजिरी	शिक्षा	१०००००	
४.५	श्री कालीका प्रा.लि हातेडाँडा खेलमैदान मर्मत	शिक्षा	५००००	
४.६	बालबालिका केन्द्र स्थापना तथा खेलमैदान मर्मत,श्री कालिका आ.वि.चोखुम	शिक्षा	१०००००	
४.७	श्री पृथ्वी मा.वि. फर्निचर निर्माण	शिक्षा	१५००००	
४.८	श्री शिक्षा ज्यन्ती प्रा.वि खेल मैदान मर्मत	शिक्षा	५००००	
४.९	श्री सिंह देखि प्रा.वि. खेलमैदान मर्मत	शिक्षा	५००००	
४.१०	आमा समूह भवन निर्माण चोखुम	लक्षित कार्यक्रम	२०००००	
४.११	बालबालिका लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	६००००	
४.१२	घरेलु हिंसा तथा महिला हिंसा विषयक अभिमूखिकरण तालिम	लक्षित कार्यक्रम	१०००००	
४.१३	महिला सिलाई कटाई कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१५००००	
४.१४	दलित सम्बन्धी कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१५००००	
४.१५	गुरुङ बायुथान निर्माण घलेगाउँ	संस्कृति प्रवर्द्धन	५००००	
४.१६	चोखुम अधिकारी देवाली थान मर्मत	संस्कृति प्रवर्द्धन	४००००	
४.१७	हल्कुम साकेला थान मैदान सम्प्याउने	संस्कृति प्रवर्द्धन	१५००००	
४.१८	कुन्तादेवी थान मर्मत धामी टोल	संस्कृति प्रवर्द्धन	३००००	
४.१९	गैरीगाउँ भुमेथान मर्मत	संस्कृति प्रवर्द्धन	५००००	
४.२०	सिद्ध पुरुष बालकन्या फकिर गुफा मर्मत	संस्कृति प्रवर्द्धन	१०००००	
४.२१	बुद्ध बजार साप्ताहिक हाट सरसफाई	सरसफाई	१०००००	
४.२२	खेलकुद कार्यक्रम	खेलकुद	३०००००	
४.२३	चरिमे धारा मर्मत सम्भार	खानेपानी	३५०००	
४.२४	कुर्लुखोला देवि थान खानेपानी मर्मत	खानेपानी	३००००	
४.२५	बर्मेधारा खानेपानी मर्मत	खानेपानी	१०००००	

४.२६	सिम्पानी नेवार गाउँ खानेपानी निर्माण	खानेपानी	१०००००	
४.२७	रोजगार र सिपमुलक तालिम अपाङ्ग	लक्षित कार्यक्रम	३००००	
जम्मा			२३२५०००	
ग	<b>पूर्वाधार विकास</b>			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
४.२८	सप्तेश्वर बाक्सिला पिपलडाँडा सडक मर्मत	सडक	४५००००	
४.२९	सरस्वती टोल हँदै डाँडा गाउँ बौध सडक मर्मत	सडक	२०००००	
४.३०	जरड्खा खानी गाउँ लंखा सडक मर्मत	सडक	१५००००	
४.३१	खत्रीगाउँ हुंगे पूल सम्मको सडक निर्माण	सडक	१३०००००	
४.३२	सिम्पानी दस्कते हुँदै सिपुलुड मौवाडाँडा सम्मको सडक मर्मत	सडक	३०००००	
४.३३	भञ्ज्याङ साक्सिला सडक स्तरउन्नती	सडक	१५००००	
४.३४	सिप्टेली माक्पालीडाँडा दाम्बु कंखे सडक निर्माण	सडक	२०००००	
४.३५	हयापु देखि कंखे खोला सम्मको माथिल्लो मोटर बाटो मर्मत तारजाली लगाउने	सडक	२०००००	
४.३६	बर्मेधारा बौध हल्खुम ह्यापु सम्मको सडक मर्मत	सडक	१५००००	
४.३७	सिप्टेली सडक मर्मत	सडक	१०००००	
४.३८	रावा खोला जल विद्युत आयोजना	विद्युत	३७८०००	
जम्मा			३५७८०००	
घ	<b>वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन</b>			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
४.३९	तार जाली खरिद तथा तालिम	विपद व्यवस्थापन	१५००००	
जम्मा			१५००००	
ड	<b>सुशासन तथा संस्थागत विकास</b>			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
४.४०	सबै योजनाको सार्वजनिक सुनुवाई	सुशासन	८००००	
४.४१	सूचना मूलक बोर्ड निर्माण	सुशासन	८००००	

४.४२	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधि तालिम	मानव संसाधन विकास	५००००	
४.४३	उपभोक्ता समिति तालिम	मानव संसाधन विकास	५००००	
४.४४	कार्यालय फर्निचर खरिद तथा व्यवस्थापन	संस्थागत विकास	२०००००	
४.४५	वडाका सवै योजना अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	सुशासन	२०००००	
जम्मा			६६००००	
सवै विषयगत क्षेत्रको कुल बजेट			६८६३०००	

वडा नं. ०५ सप्तेश्वर

क	आर्थिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
५.१	आधुनिक खोर सहित बंगुर पालन कार्यक्रम	कृषि तथा पशु	१०००००	
जम्मा			१०००००	
ख	सामाजिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
५.२	आम्बोटे खानेपानी योजना निर्माण	खानेपानी	३०००००	
५.३	हुका साकीधारा खानेपानी योजना	खानेपानी	३०००००	
५.४	सिमखेत खानेपानी योजना निर्माण	खानेपानी	२०००००	
५.५	जुकेपानी खानेपानी योजना निर्माण	खानेपानी	२०००००	
५.६	अलैचे खानेपानी योजना मर्मत	खानेपानी	१०००००	
५.७	उत्तीसे ढाँडपानी खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी	४००००	
५.८	फेदी सिपलडाँडा खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी	५००००	
५.९	छेराडाँडा नि.मा.वि. तारबार निर्माण	शिक्षा	१५००००	
५.१०	थर्पुडाँडा मा.वि. व्यवस्थापन	शिक्षा	४०००००	
५.११	महिला कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	२०००००	
५.१२	दलित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	५००००	
५.१३	जेष्ठ नागरिक कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	५००००	
५.१४	अपाङ्ग कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	२००००	
५.१५	जनजाति कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१०००००	
५.१६	युवा स्वरोजगार कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१०००००	
५.१७	खेलकुद विकास कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	५००००	
५.१८	निरौला देवाली घर निर्माण	संस्कृति प्रवर्द्धन	१०००००	
५.१९	बालबालिका कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१५००००	
जम्मा			२५६००००	
ग	पूर्वाधार विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
५.२०	तुसीम खोपादेल सडक निर्माण	सडक	५०००००	
५.२१	सप्तेश्वर सडक मर्मत	सडक	४०००००	
५.२२	५ नं. वडा कार्यालय निर्माण	भवन	१०७१०००	
५.२३	पीको हाईडो सप्तेश्वर साविक ४	विद्युत	१०००००	
५.२४	केन्द्रीय विद्युत विस्तार कार्यक्रम	विद्युत	५०००००	
जम्मा			२५७१०००	

घ	वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
५.२५	विपद व्यवस्थापन	विपद व्यवस्थापन	५००००	
ङ	सुशासन तथा संस्थागत विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
५.२६	मिरमिरे यवा समाज भवन निर्माण	संस्थागत	२२१०००	
५.२७	बर्थिङ सेन्टर व्यवस्थापन	संस्थागत	५००००	
५.२८	कार्यालय व्यवस्थापन तथा अनुगमन तथा मल्याङ्कन	संस्थागत	२०००००	
जम्मा			४७१०००	
सबै विषयगत क्षेत्रको कुल बजेट			५७५२०००	

वडा नं. ०६ दिप्सुड

वडा नं. ०६ दिप्सुड				
क	आर्थिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
६.१	कृषि सहकारी संचालन	कृषि	५०००००	
			जम्मा	५०००००
ख	सामाजिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
६.२	महिला स्वयम् सेविका प्रोत्साहन भत्ता	स्वास्थ्य	२७०००	
६.३	सुत्केरी प्रोत्साहन भत्ता वितरण	लक्षित कार्यक्रम	१८५००	
६.४	अपाङ्ग सम्बन्धी कार्यक्रमहरु	लक्षित कार्यक्रम	२००००	
६.५	ताङ्मालु खानेपानी मर्मत	खानेपानी	१०००००	
६.६	आहाले खोला खाने पानी मर्मत	खानेपानी	३०००००	
६.७	दिन्दु कुवा निर्माण	खानेपानी	५००००	
६.८	खुत्रु डाँडा गाउँखानेपानी मर्मत	शिक्षा	५००००	
६.९	डोन्दोक छेयोलिड गुम्बा छाना मर्मत	संस्कृति	७६५००	
६.१०	युवा खेलकुद विकास कार्यक्रम	खेलकुद	२५००००	
			जम्मा	८९२०००
ग	पूर्वाधार विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
६.११	देविथान विसुदु हुँदै थला डाँडा सडक ट्रयाक ओपन	सडक	२५०००००	
६.१२	दिन्दु हुँदै दिप्सुड सम्म सडक ट्रयाक ओपन	सडक	२५००००	
६.१३	दिन्दु देखि देविथान हुँदै दिप्रु सम्म सडक मर्मत	सडक	७३००००	
६.१४	रावा खोला काठेपूल निर्माण	भवन	१०००००	
६.१५	विद्युत फलामे पोल तथा तार खरिद	विद्युत	५०००००	
			जम्मा	४०८००००
घ	वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
६.१६	विपद व्यवस्थापन खर्च		६००००	
			जम्मा	६००००
ड	सुशासन तथा संस्थागत विकास			

सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
६.१७	सबै योजनाहरुको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	सुशासन	७००००	
६.१८	उपभोक्ता समितिलाई अभिमूखिकरण कार्यक्रम	सुशासन	७००००	
६.१९	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च	सुशासन	८००००	
जम्मा			२२००००	
सबै विषयगत क्षेत्रको कुल बजेट			५७५२०००	



वडा नं. ०७ सुङ्गदेल

क	आर्थिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
७.१	कृषि सहकारी संचालन	कृषि	२५००००	
७.२	लौरेडुँडा जाने गोरेटो बाटो मर्मत	पर्यटन	३०००००	
जम्मा			५५००००	
ख	सामाजिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
७.३	मंगल प्रा.वि. चर्पी मर्मत	शिक्षा	१०००००	
७.४	सूर्य मा.वि. ढल निकास व्यवस्थापन	शिक्षा	१५००००	
७.५	सिंह देवी प्रा.वि. ग्राउन्ड निर्माण	शिक्षा	१५००००	
७.६	चन्द्र प्रा.वि. फर्निचर निर्माण तथा व्यवस्थापन	शिक्षा	१०००००	
७.७	स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन र स्वास्थ्य कार्यक्रम	स्वास्थ्य	५०००००	
७.८	तेर्सै - घलेडाँडा खानेपानी योजना	खानेपानी	१३००००	
७.९	हिमालय प्रा.वि. बालमैत्री धारा निर्माण	खानेपानी	१०००००	
७.१०	यवा तथा खेलकुद विकास कार्यक्रम	खेलकुद	१५००००	
७.११	चर्खे लघु जलविद्युत गृहमा चर्पी निर्माण	सरसफाई	११००००	
७.१२	दलित बस्ती खानेपानी मर्मत योजना	लक्षित कार्यक्रम	१५००००	
७.१३	महिला लक्षित कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१०००००	
७.१४	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका प्रोत्सहान भत्ता	लक्षित कार्यक्रम	६००००	
७.१५	ज्येष्ठ नागाकि सम्मान कार्यक्रम	लक्षित कार्यक्रम	१०००००	
७.१६	निभारे बालविकास फर्निचर व्यवस्थापन	लक्षित कार्यक्रम	१०००००	
जम्मा			२००००००	
ग	पूर्वाधार विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
७.१७	सुङ्गदेल साल्पा पर्यटन सडक विस्तार	सडक	५०००००	
७.१८	सीम खर्क निभारे सडक ट्रयाक ओपन	सडक	८०००००	
७.१९	बाक्सिला-सुङ्गदेल तोप्लसम्म सडक मर्मत	सडक	१००००००	
७.२०	लाउरे डाँडा गोरेटो बाटो मर्मत	सडक	३०००००	
७.२१	चेर्खे खोला लघु जलविद्युत आयोजना फलामे पोल खरिद	विद्युत	१२०००००	
जम्मा			३८०००००	

घन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन

सि. नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
७.२२	विपद व्यवस्थापन खर्च	विपद व्यवस्थापन	६१०००	
जम्मा			६१०००	
ड सुशासन तथा संस्थागत विकास				
सि. नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
७.२३	घर धुरी परिचय पत्र वितरण तथा तथ्याङ्क संकलन	सुशासन	१०००००	
७.२४	वडा कार्यालयमा खप्ने सामग्री खरिद योजना	संस्थागत	१०००००	
७.२५	सबै योजनाहरुको सार्वजनिक कार्यक्रम	सुशासन	७००००	
७.२६	योजना अनुगमन तथा व्यवस्थापन खर्च	सुशासन	१०००००	
७.२७	मालपोत व्यवस्थापनको लागि सफ्टवायर खरिद	सुशासन	६००००	
जम्मा			४३००००	
वडाको जम्मा बजेट			६८४९०००	

गाउँपालिका स्तरीय योजना

आर्थिक विकास				
क	आर्थिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
८.१	चिया खेती सम्भाव्य अध्ययन तथा नर्सरी व्यवस्थापन	कृषि	४०००००	क्रमागत
८.२	सुइदेल साल्पा पर्यटन पद मार्ग	पर्यटन	४०००००	
८.३	अलैची खेती रोग निवारण	कृषि	२०००००	
८.४	कृषि क्षेत्रको पकेट क्षेत्र विस्तार किवी,सुन्तला,कागती	कृषि	४०००००	क्रमागत
८.५	कृषि सेवा प्रसार कार्यक्रम	कृषि	२०००००	क्रमागत
८.६	पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम	पशुसेवा	४०००००	क्रमागत
जम्मा			२००००००	
सामाजिक विकास				
ख	सामाजिक विकास			
सि नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
८.७	बाक्सिला बजार खानेपानी व्यवस्थापन	लक्षित कार्यक्रम	४०००००	क्रमागत पञ्चवर्षीय
८.८	रमिते छ्योलिङ गुम्बा मर्मत तथा टोईलेट निर्माण	लक्षित कार्यक्रम	५०००००	
८.९	रुस्कीम भवन निर्माण	लक्षित कार्यक्रम	४०००००	क्रमागत द्विवर्षीय
८.१०	पीपल डाँडा स्कूल तारवार	लक्षित कार्यक्रम	१०००००	
८.११	दिप्सुङ रेणुका मा.वि. तारवार	लक्षित कार्यक्रम	२५००००	
८.१२	नमूना विद्यालय र शिक्षा गुणस्तर सुधार	शिक्षा	२८०००००	क्रमागत पञ्चवर्षीय
८.१३	शैक्षिक क्षेत्र यवस्थापन	विद्यालय	१५०००००	क्रमागत
८.१४	स्वस्थ्य क्षेत्र	स्वस्थ्य	२४०००००	क्रमागत कार्यक्रम बनाई लागू गरिनेछ ।
८.१५	वेदेशिक रोजगार सम्बन्धी तालिम तथा कार्यक्रम	युवा	५५००००	क्रमागत
८.१६	फोहर मैला व्यवस्थापन	सरसफाई	१५००००	क्रमागत
८.१७	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सहकारी प्रवर्द्धन	सबै लक्षित कार्यक्रम	२५०००००	क्रमागत
८.१८	युवा लक्षित कार्यक्रम	युवा लक्षित	५०००००	क्रमागत
८.१९	बागेश्वरी महादेव गुफा संरक्षण र प्रवर्द्धन	लक्षित कार्यक्रम	१०००००	क्रमागत
८.२०	जोर छाँगा खानेपानी योजना	खानेपानी	१५००००	
८.२१	केपिलासगढी ०४ को सिमपानी गैरा खा.पा निर्माण	खानेपानी	६०००००	क्रमागत
८.२२	सारालुङ खानेपानी योजना	खानेपानी	३०००००	क्रमागत

द. २३	खेलकुद मैदान निर्माण बास्पानी	खेलकुद	२०००००	
द. २४	खेलकुद क्षेत्र	खेलकुद	१२०००००	क्रमागत
			१४६०००००	
ग	पूर्वाधार विकास			
सि. नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
द. २५	कादेल सप्तेश्वर बाक्सिला सडक मर्मत तथा स्तरउन्नती	सडक	१००००००	क्रमागत पञ्चवर्षीय
द. २६	सप्तेश्वरको फेदी थर्पु सडक मर्मत तथा स्तर उन्नती	सडक	४५०००००	क्रमागत पञ्चवर्षीय
द. २७	सहिद मार्ग बाक्सिला -फेदी निर्माण	सडक	५००००००	क्रमागत पञ्चवर्षीय
द. २८	बाक्सिला फेदी सडक स्तर उन्नति नाली तथा सोइलिड	सडक	५००००००	क्रमागत पञ्चवर्षीय
द. २९	फेदी दामालुङ पिपिचा सडक निर्माण	सडक	४००००००	क्रमागत
द. ३०	रावा खोला दिन्दु सडक मर्मत तथा स्तरउन्नती	सडक	४००००००	क्रमागत
द. ३१	शुक्रवारे पत्करु धेत्रे सडक	सडक	५००००००	क्रमागत
द. ३२	तपसे स्वारा माखम्ला सडक	सडक	३००००००	क्रमागत
द. ३३	मामातिम ढालतरवार गुफा सम्म सडक निर्माण	सडक	२५०००००	क्रमागत
द. ३४	बोफले लुम्सखा सडक स्तर उन्नती	सडक	२००००००	क्रमागत
द. ३५	सिमपानी केलासी सडक मर्मत तथा स्तरउन्नती	सडक	४००००००	क्रमागत
द. ३६	अर्थिङ घिनु डाँडा	विद्युत	२००००००	
द. ३७	गाउँपालिका भवन निर्माण	भवन	९००००००	क्रमागत द्विवर्षीय
द. ३८	वडा कार्यालय भवन निर्माण फेदी	भवन	५००००००	क्रमागत
द. ३९	कादेल सप्तेश्वर ताप खोला पक्की पूल निर्माण	पुल	१५००००००	क्रमागत त्रिवर्षीय
द. ४०	बाक्सिला बसपार्क निर्माण तथा व्यवस्थापन	बसपार्क	३००००००	क्रमागत
द. ४१	भैलुङ्गे पुल निर्माण	भो.पु.	४००००००	क्रमागत
द. ४२	हतेवा खोला छेन्दुवा बालावेशी सिचाई	सिचाई	१५०००००	
द. ४३	छिरुवा बुताप्सु मालदेल सिचाई योजना	सिचाई	१५०००००	
द. ४४	रमिया फेदी सिचाई योजना	सिचाई	३००००००	
द. ४५	दख सिचाई मर्मत सुधार	सिचाई	२००००००	
द. ४६	संजावा देखि पधेरी खोला सिचाई आयोजना	सिचाई	२००००००	
द. ४७	लुदुमु खोला पुछार देखि यासुदा सम्म सिचाई	सिचाई	८०००००	
द. ४८	बरुवा देखि जरुवा खोला सिचाई	सिचाई	२००००००	
द. ४९	सं खोला चारधामे काफलबोटे सिचाई	सिचाई	८०००००	

	विद्युत			मौजाद रकम बाट
	सडक मर्मत गा.पा			मौजाद रकम बाट
			जम्मा	३१६६००००
घ.	वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन			
सि.नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
८.५०	जलधार संरक्षण	सरसफाई	२०००००	क्रमागत
८.५१	वन तथा भू संरक्षण	वन तथा भूसंरक्षण	६३५०००	क्रमागत
८.५२	विपद व्यवस्थापन	विपद व्यवस्थापन	२०२२५०	
			जम्मा	१०३७२५०
ङ	सुशासन तथा संस्थागत विकास			
सि.नं.	योजनाको नाम	उप क्षेत्र	विनियोजित रकम	योजनाको अवधि
८.५३	सूचना तथा सञ्चार तथा ईन्टरनेट जडान सबै वडा कार्यालय	सूचना प्रविधि	१४०००००	क्रमागत
८.५४	सम्पूर्ण कार्यालय व्यवस्थापन	संस्थागत	१००००००	क्रमागत
८.५५	सुशासन सम्बन्धी अभिमूखिकरण तालिम	सुशासन	१८००००	क्रमागत
८.५६	उपभोक्तालाई योजना सम्बन्धी तालिम	सुशासन	१०००००	क्रमागत
८.५७	विद्युतीय सामाग्री खरिद	संस्थागत	५०००००	क्रमागत
८.५८	गाउँपालिकाको भिडियो प्रोफाइल तथा पाश्वर्चित्र	संस्थागत	६०००००	क्रमागत
८.५९	सार्वजनिक सुनुवाई तथा सुशासन प्रवर्द्धन	सुशासन	४०००००	क्रमागत
			जम्मा	४१८००००
सबै विषयगत क्षेत्रको कुल बजेट				५३४७७२५०

### अन्तर निकाय योजनाहरू:

साथै केपिलासगढी गा.पा.को वडा नं. १ फेदीमा साना सिचाई परियोजना अन्तर्गत सञ्चालित क्रमागत योजनाहरू माखाम्ला मंडलमा डाँडा पुवारादह कुलो र कुहिरे छाँगा सिचाई योजनालाई समेत यस आर्थिक वर्षको योजनामा समावेश गरिएको छ । साथै गाउँपालिकाको वडाहरूबाट साना सिचाई परियोजनाको लागि योजनाहरूको छनौट गरि पठाईएका योजनाहरू मध्येबाट अनुमोदन भएर आएका योजनाहरू समेत यसै आर्थिक वर्षबाट संचालन गरिनेछ ।

### फेदी

- भीर पानी सानो सिचाई योजना, सारलुङ
- रँ खोला सानो सिचाई योजना सुम्दे
- तोमाने चिलिम्खा सिचाई योजना तोमाने ढंडीखोला

- राछेङ्गा फेदी सानो सिचाई,फेदी
- भगे पू तापखोला छामुवा खोला फेदी,डेली ढुंगा

### बास्पानी

- घट्टेकुलो सानो सिचाई योजना,खोक्मा
- लुवा खोला सानो सिचाई छिप्रड
- बाना खोला गुरुड गाउँ हँदै कोल्बोटे सम्म
- बाना खोला राँटी पाईप सिचाई,बास्पानी

### बाक्सिला

- ताम्बाला खोला सिम्पानी गैरा सानो सिचाई,सिम्पानी गैरा
- कंखे दाम्खु पीपलडाँडा लंखा सानो सिचाई,बाक्ला

### सप्तेश्वर

- माल्देल रमिया सप्तेश्वर फेदी,सप्तेश्वर
- कुंडुले सानो सिचाई सप्तेश्वर

### दिप्सुड

- सँखोला तालखर्क दिप्रु सानो सिचाई,दिप्सुड
- धनुमाने खोला सानो सिचाई,विसुदु रुमाल
- साम्फाई खोला सानो सिचाई,सावाखर्क थला देवी थान

### सुड्देल

- गोदु खोला सानो सिचाई,गोदु खोला डाँडा टोल
- घिकु खोला सानो सिचाई,
- रावा खोला तुनिखर्क सानो सिचाई,तुनिखर्क
- बब्दु खोला सानो सिचाई,बब्दु
- पन्चु खोला सानो सिचाई,हेमु
- कोटारे नलु सानो सिचाई,कोटारे

### **केन्द्रिय र प्रदेश स्तरीय योजनाको छनौट :**

यी निम्न योजनाहरूलाई प्राथमिकता र आवश्यकताको आधारमा केन्द्र र प्रदेश सरकार संग समन्वय गरि आगामी दिनमा सम्बोधन गरिनेछ ।

सि.नं.	योजनाको नाम
१	केपिलासगढीको सुड्देल देखि सालपा हुँदै संखुवा सभा जोड्ने सडक सम्म
२	केपिलासगढीको दिप्सुड बाहाने पोखरा देखि सोलु सम्मको सडक
३	केपिलासगढीको फेदी सुक्रुवारे पत्करु धोत्रे देखि भोजपुरसम्म
४	केपिलासगढी सुड्देल दिप्सुड सप्तेश्वर बाक्सिला बास्पानी खार्तम्छा फेदी सडक कालो पत्रे गर्ने
५	बाक्सिला- सिप्टेली- बोवु -सुड्देल सडक
६	दित्तेल रुपाकोट मभुवागढी र केपिलासगढी गा.पा.को सिमानामा पर्ने जालपा- कादेल- सप्तेश्वर

	तापखोला पक्की पुल
७	केपिलासगढीको बाक्सला बजार व्यवस्थापन तथा ट्रस्ट निर्माण
८	वडा कार्यालय भवन निर्माण वास्पानी ,सुडदेल र दिप्सुड
९	१५ सैयाको अस्पताल निर्माण बाक्सला
१०	विद्यालयको भौतिक तथा शैक्षिक सुधार कार्यक्रम
११	गाउँपालिकाको कार्यालयको भवन निर्माण
१२	बाक्सला बजार खानेपानी व्यवस्थापन एक घर एक धारा तथा २५००० लिटरको टेङ्की निर्माण
१३	ताप खोला तटवन्धन निर्माण
१४	१५ सैयाको अस्पताल निर्माण बाक्सला
<b>फेदी:</b>	
१५	विद्युत फलामे पोल खरिद करिव ६०० थान
१६	चिलिम ढुंगा लाहुरे सालपा केवलकार
१७	थाकु सिचाई योजना
१८	शुक्रवारे ढंडीखोला पक्की पुल
१९	उर्गेन छोईलिङ गुम्बा सुम्दे
२०	डेचेन छोईलिङ गुम्बा स्वारा
२१	हरेलो डाँडा पाथेका चोखाने दामालुङ सुम्दे पिपि धोत्रे हँदै भोजपुर
२२	केलासी सडक गुम्बा हँदै तिनथुम्के चखेवा जाने सडक
<b>खार्तम्छा :</b>	
२३	पाथेका सनिवारे खार्तम्छा सडक पुल तापखोला केन्द्र
२४	बाक्सला वास्पानी लुम्सिखा बालावेशी शुक्रवारे पत्करु हँदै भोजपुरको दिङ्ला खादबारी संखुवासभा सडक विस्तार
२५	तापखोला लघु जलविद्युत आयोजना फलामे पोल खरिद
२६	वडा कार्यालय भवन निर्माण
२७	बाक्सला वास्पानी खार्तम्छा फेदी माखम्ला सहित मार्ग
२८	खार्तम्छा वडा कार्यालय बालावेशी मामातीम गुफा ढालतरवार विस्तार
२९	तापखोला कुधुङ चोखाने भोलुङ्गे पुल
३०	लङ खोला रानीबास मामातीम सिचाई योजना



३१	हतेवा खोला सुम्तेडाँडा सिचाई योजना
३२	२ नं.वडा कार्यालय देखि चोखाने गुराँसे चखेवा भञ्ज्याङ टेम्के भोजपुर जाने बाटो
३३	हतेवा पौडी पाखा तेमाखा स्वाँरा सिचाई
३४	बाक्सिला बास्पानी खार्तम्छा फेदी तल्लो सडक
३५	शुक्रजित मा.वि.शिक्षक दरवन्दी स्थापना गर्ने ।
३६	२ नं.वडा कार्यालय देखि चोखाने गुराँसे चखेवा भञ्ज्याङ टेम्के भोजपुर जाने बाटो
बास्पानी :	
३७	घट्टेकुलो सिचाई बानाखोला खोक्मा
३८	कुसने सिचाई आयोजना
३९	माछेवुड सिचाई
४०	फलामे पोल खरिद
४१	फुर्वु भोलुंगे पुल निर्माण
४२	भुलभुले खानेपानी आयोजना
४३	बानाखोला ह्यापु सिचाई योजना

सिं नं.	योजनाको नाम
<u>बासिला:</u>	
४४	विद्युत ट्रान्सफरमर ५० केभी ए २ थान
४५	विद्युत फलामे पोल ३०० थान
४६	बाक्सिला सप्तेश्वर कादेल जालपा कालो पत्रे
४७	संयुक्त जनता क्याम्पस
४८	पिपलडाँडा मा.वि. सञ्चालन
४९	घिनुडाँडा भिउ टावर
५०	छयालछयाले पिपलडाँडा सिचाई
<u>सप्तेश्वर :</u>	
५१	कुडुली मालदेल फेदी सिचाई
५२	रमिया फेदी सिचाई

५३	दख सिचाई योजना
५४	वडा कार्यालय भवन निर्माण ख
५५	थर्पुडाँडा पोक्लु खिंदु बाक्सला सडक निर्माण
५६	केन्द्रिय विद्यु त विस्तार
५७	हुंडी खोला बाक्सला सप्तेश्वर खानेपानी योजना
५८	थर्पु डाँडा स्कूल मा.वि. सञ्चालन
५९	तापखोला फेदी थर्पु डाँडा सडक निर्माण
<u>दिप्सुड</u>	
६०	रावा खोला दिप्सुड पक्की पुल
६१	रावा खोला दिप्सुड बहाने सोलु साल्पा किमाथाङ्का सडक विस्तार
६२	साम्खाई खोला बहाने खालाडाँडा विसुदु रुमाला सिचाई
६३	संखोला मुहान तालखर्क दिप्रु देविथान विसुदु खानेपानी योजना
६४	बाक्सला दिप्सुड दिप्रु ग्रावेल
६५	वडा कार्यालय भवन निर्माण
६६	दिप्सुड ऐसेलुखर्क राखा जोङ्ने सडक निर्माण
६७	केन्द्रिय विद्युत प्रसारण लाईन जडान
६८	रेणुका मा.वि. दरवन्दी थप गर्ने चार जना
६९	रावाखोला बाक्सला दिप्सुड भोलुङ्गे पुल निर्माण
७०	संखोला दिप्सुड खुत्रु भोलुङ्गे पुल
<u>वडा नं. ०७ सुङ्देल</u>	
७१	वडा कार्यालय भवन निर्माण
७२	बाक्सला सिप्तोली हुँदै सुङ्देल सडक निर्माण
७३	गोदु खोला भोलुङ्गे पुल निर्माण
७४	विदलुँ खोला भोलुङ्गे पुल निर्माण
७५	घिकु भोलुङ्गे पुल निर्माण
७६	निस्ख खोला भोलुङ्गे पुल निर्माण
७७	रिउने खोला भोलुङ्गे पुल निर्माण
७८	बाक्सला सुङ्देल ग्रावेल सडक निर्माण
७९	दुङ्कु खोला ट्रष्ट पुल निर्माण

८०	रावा खोला तुनिखर्क साना सिचाई
८१	अलैंची पकेट क्षेत्र प्रवर्द्धन
८२	घिकु खोला सिचाई
<b>यस आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ मा प्राथमिकिकरणमा नपरेका तर आगामी आर्थिक वर्षमा समेटिने योजनाहरु</b>	
८३	सिप्तेली वोबु सुङ्देल सडक निर्माण
८४	पीपलडाँडा स्कूल देखि दिप्सुङ जाने बाटो रावा खोला सम्म स्तरउन्नती
८५	वाक्सला बजार ट्रष्ट निर्माण
८६	छाँगो खोला विसुदु सिचाई योजना
८७	केपिलासगढीको दिप्सुङ बाहाने पोखरा देखि सोलु सम्मको सडक
८८	राटीको सडक स्तर उन्नती
८९	वाक्सला बाजारको गैरी स्थित बौध छेउको पोखरी व्यवस्थापन
९०	हतेवा खोला सुन्तेडाँडा सिचाई
९१	पयापु खानेपानी आयोजना बास्पानी

अनुसूची-१

आय व्यवको विवरण आ.व. २०७५/०७६

शीर्षक	गत आ.व. २०७३/०७४को यथार्थ	चालु आ.व. २०७४/०७५को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७५/०७६को अनुमान
<b>आय:</b>			<b>२४५००३००</b>
राजस्व:			१००००००
आन्तरिक राजस्व			१००००००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम			०
अन्य आय			०
<b>अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण</b>			<b>१२८४०३००</b>
नेपाल सरकारबाट प्राप्त			१२१०३३००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त			७३७००००
अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त			०
चालु आव (२०७४/०७५) बाट वित्तीय हस्तान्तरण (नगद मौज्जात)			येकिन हिसाव नभई सकेको पछि विभाजन गरिने निर्णय
<b>जनसहभागिता:</b>			
नगद सहभागिता			
श्रम तथा वस्तुगत सहायता			
<b>व्यय:</b>			<b>२४५००३०००</b>
चालु खर्च			३२३५०७५०
पूँजिगत खर्च			९७०५२२५०
सशर्त अनुदान			११५६०००००
<b>बजेट बचत (+)/न्यून (-)</b>			
<b>वित्तीय व्यवस्था</b>			<b>०</b>
खुद ऋण लगानी			०
ऋण लगानी (-)			०

ऋण लगानीको सावॉफिर्ता प्राप्ती (+)				○
खुद शेयर लगानी				○
शेयर लगानी (-)				○
शेयर बिक्रीबाट लगानी फिर्ता प्राप्ती (+)				○
खुद ऋण प्राप्ती				○
ऋणको साँवा भुक्तानी (-)				○
ऋण प्राप्ती (+)				○
अन्तिम बजेट बचत (+)/न्यून (-)				○

# कार्यक्षेत्रगत व्यय अनुमान

आ.व. २०७५।०७६

अनुसुची ५

संकेत नं.	शीर्षक	आ.व. २०७३।०७४को यथार्थ	आ.व. २०७४।०७५को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७५।०७६को अनुमान	श्रोत					
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जन सह भागिता
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह		
१०	आर्थिक विकास			४९३४०००।००						
१०१०	कृषि तथा पशु			३२९००००						
१०२०	उद्योग तथा वाणिज्य									
१०३०	पर्यटन			८५००००						
१०४०	सहकारी			७४०००						
१०५०	वित्तीय क्षेत्र									
१०६०	स्वरोजगार र सीप विकास									
२०	सामाजिक विकास			२५३७९५००।००						
२०१०	शिक्षा			५९८५०००						
२०२०	स्वास्थ्य			३००५०००						
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाइ			४२९७०००						
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन			९६५०००						
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन			२३५००००						
२०६०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			८७६९५००						
२०७०	अन्य									
३०	पूर्वाधार विकास			५५७८५५००।००						
३०१०	स्थानीय सडक, पुल तथा झोलुङ्गेपुल			३८८६७५००						
३०२०	सिंचाई			९६३४०००						
३०३०	भवन तथा सहरी विकास			९९९९९०००						

३०४०	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत)			४०९३०००					
३०५०	सञ्चार								
४०	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन			२०१६२५०१००					
४०१०	वन तथा भु-संरक्षण			८९३०००					
४०२०	जलाधार संरक्षण								
४०३०	वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन								
४०४०	फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन			२४५०००					
४०५०	जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण								
४०६०	विपद व्यवस्थापन			८७८२५०					
४०७०	वारुण यन्त्र सञ्चालन								
५०	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन			९३४५०००१००					
५०१०	सामान्य सेवा								
५०२०	सुरक्षा व्यवस्थापन								
५०३०	मानव संसाधन			४०७०००					
५०४०	सूचना प्रविधि			१४०००००					
५०५०	पञ्जिकरण व्यवस्थापन								
५०६०	संस्थागत विकास			५८४९०००					
५०७०	सुशासन प्रवर्द्धन			१६९७०००					
५०८०	अनुसन्धान तथा विकास								
६०	वित्तिय व्यवस्थापन			४०००००					
६०१०	लेखा / राजश्व परिचालन			४०००००					
६०२०	तालिम								
६०२०	आयोजना								

	व्यवस्थापन									
७०१०	पुजिगत सेवा तथा परामर्श									
८०१०	भैपरि आउने पुजिगत									
	कुल जम्मा			१७०५२२५०१००	७५००००१००	१०७७४७५०१००	५५२७५००१००			

अन्त्यमा, यस गाउँसभाका सभाध्यक्ष, गाउँसभाका सदस्यहरु र यस गरिमामय सभामा उपस्थिति सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई आ-आफ्नो क्षेत्रमा रहेर खेल्नु भएको अहम भूमिकाको उच्च प्रशंसा र कदर अनि धन्यवाद प्रदान गर्दै आगामी दिनहरुमा पनि यस गाउँपालिकाको सामाजिक, आर्थिक, राजनैतिक, पर्यावरणीय, संस्थागत विकास एवं अन्य सम्पूर्ण क्षेत्रहरुमा तपाईंहरुको उत्तिकै जिम्मेवारी र कर्तव्यनिष्ठ भूमिकाको अपेक्षा सहित यस आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को नीति बजेट तथा कार्यक्रम वक्तव्य अन्त्य गर्न चाहान्छु ।

धन्यवाद  
हिरा कुमारी वन (गिरी)  
उपाध्यक्ष

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति : २०७५।०३।३२ सोमवार